

BULETIN SEMESTRIAL

Semestrul I 2008

ISSN 1842 - 6905

NOTĂ

Redactarea buletinului semestrial a fost finalizată la data de 14 august 2008.

Datele statistice provin de la Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar, Banca Națională a României și Institutul Național de Statistică.

Redactarea buletinului a fost realizată după cum urmează:

- Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar, capitolele 1 și 2 și anexele 1 și 2*
- Centrul de Cercetări Financiare și Monetare “Victor Slăvescu”, unitate componentă a Institutului Național de Cercetări Economice din cadrul Academiei Române, capitolele 3, 4, 5 și 6*

Reproducerea publicației este interzisă, iar utilizarea datelor în diferite lucrări este permisă numai cu indicarea sursei.

*Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar
Aleea Negru Vodă nr. 4-6, cod 030775, București
tel: 021/3230891; fax: 021/3230659
e-mail: office@fgdb.ro
www.fgdb.ro*

Cuprins

1. Instituțiile de credit participante la schema de garantare a depozitelor	5
2. Situația financiară și gradul de acoperire a expunerii Fondului	7
2.1. <i>Situația financiară a Fondului</i>	7
2.2. <i>Gradul de acoperire a expunerii Fondului</i>	8
3. Politica monetară, piața financiară și evoluții monetare	11
3.1. <i>Politica monetară</i>	11
3.2. <i>Piețe financiare și evoluții monetare</i>	13
3.2.1. <i>Ratele dobânzilor</i>	13
3.2.2. <i>Cursul de schimb și fluxurile de capital</i>	15
3.2.3. <i>Moneda și creditul</i>	16
4. Structura și evoluția depozitelor în sistemul bancar	18
4.1. <i>Indicatori primari privind depozitele</i>	18
4.1.1. <i>Valoarea totală a depozitelor nominale din sistemul bancar</i>	18
4.1.2. <i>Valoarea nominală totală a depozitelor la instituțiile de credit participante la Fond</i>	22
4.1.3. <i>Valoarea depozitelor garantate</i>	25
4.1.4. <i>Evoluția valorii nominale a depozitelor efectiv garantate</i>	31
4.1.5. <i>Titularii de depozite totale</i>	32
4.1.6. <i>Titularii de depozite garantate</i>	34
4.2. <i>Indicatori derivați privind depozitele</i>	36
4.2.1. <i>Valoarea medie a depozitelor</i>	36
4.2.2. <i>Valoarea medie a depozitelor garantate</i>	38
4.2.3. <i>Gradul de concentrare a valorii depozitelor bancare constituite la instituții de credit participante la Fond</i>	38
4.2.3.1. <i>Gradul de concentrare a valorii depozitelor bancare totale</i>	38
4.2.3.2. <i>Gradul de concentrare a valorii depozitelor garantate ...</i>	39
4.2.4. <i>Gradul de concentrare a titularilor de depozite garantate</i>	40
4.2.5. <i>Valoarea marginală a depozitelor bancare</i>	40
4.2.5.1. <i>Valoarea marginală a depozitelor în raport cu PIB</i>	41
4.2.5.2. <i>Valoarea marginală a depozitelor în raport cu numărul de titulari de depozite</i>	42

4.2.5.3. Valoarea totală marginală a depozitelor în raport cu economisirea totală	43
4.2.6. Valoarea marginală a depozitelor garantate	44
4.2.6.1. Valoarea marginală a depozitelor garantate în raport cu PIB	44
4.2.6.2. Valoarea marginală a depozitelor garantate în raport cu numărul de titulari de depozite garantate	45
4.2.6.3. Valoarea marginală a depozitelor garantate în raport cu economisirea totală	45
5. Factori, condiții, efecte și perspective ale dinamicii depozitelor în sistemul bancar și economisirii	48
5.1. <i>Inflația</i>	48
5.2. <i>Rata medie nominală a dobânzii bancare pasive</i>	50
5.3. <i>Produsul Intern Brut</i>	53
5.4. <i>Economisirea totală</i>	54
5.5. <i>Creditul bancar neguvernamental</i>	55
5.6. <i>Veniturile populației</i>	57
6. Concluzii	59
<i>Anexa 1</i> – Lista instituțiilor de credit participante la schema de garantare a depozitelor la 30 iunie 2008	<i>61</i>
<i>Anexa 2</i> – Lista depozitelor negarantate	<i>62</i>

1. Instituțiile de credit participante la schema de garantare a depozitelor

Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar (Fondul), după cum îi arată și numele, are drept scop fundamental garantarea, în condițiile și limitele stabilite prin lege, a depozitelor deținute de persoanele fizice și persoanele juridice la instituțiile de credit.

Concretizarea misiunii sale devine evidentă în situația falimentului unei instituții de credit, când, în conformitate cu prevederile legale, Fondul efectuează plăți în lei reprezentând compensațiile (despăgubirile) datorate deponenților garantați ai acelei instituții în limita plafonului de garantare, indiferent de moneda de constituire a depozitului ori de numărul depozitelor.

Începând cu 1 ianuarie 2007, plafonul de garantare este egal cu echivalentul în lei al sumei de 20.000 euro.

Participarea la schema de garantare a depozitelor din România este obligatorie pentru toate instituțiile de credit autorizate de către Banca Națională a României să primească depozite de la public. În calitate de instituții de credit membre ale schemei de garantare a depozitelor, acestea trebuie să participe la constituirea resurselor financiare ale Fondului prin plata de contribuții (după caz, contribuții inițiale, anuale, anuale majorate sau speciale). Contribuțiile inițiale se plătesc, în conformitate cu prevederile legale, de către instituțiile de credit nou-înființate după obținerea autorizației de funcționare de la Banca Națională a României. Contribuțiile anuale sau anuale majorate, după caz, precum și contribuțiile speciale, sunt stabilite de către Consiliul de administrație al Fondului și supuse aprobării Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României.

Începând cu 1 ianuarie 2007, sucursalele din România ale instituțiilor de credit străine cu sediul în celelalte state membre ale Uniunii Europene au ieșit din schema de garantare a Fondului, ca urmare a faptului că depozitele persoanelor fizice și persoanelor juridice la aceste sucursale sunt garantate de schema de garantare din țara în care își are sediul instituția de credit mamă. Astfel, având în vedere că în prezent în România funcționează doar sucursale ale instituțiilor de credit din Uniunea Europeană, la Fond participă actualmente numai instituții de credit persoane juridice române.

La data de 30 iunie 2008, la Fond participau 32 de instituții de credit¹, persoane juridice române, din care: 31 de bănci și Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP (casa centrală și cooperativele de credit afiliate).

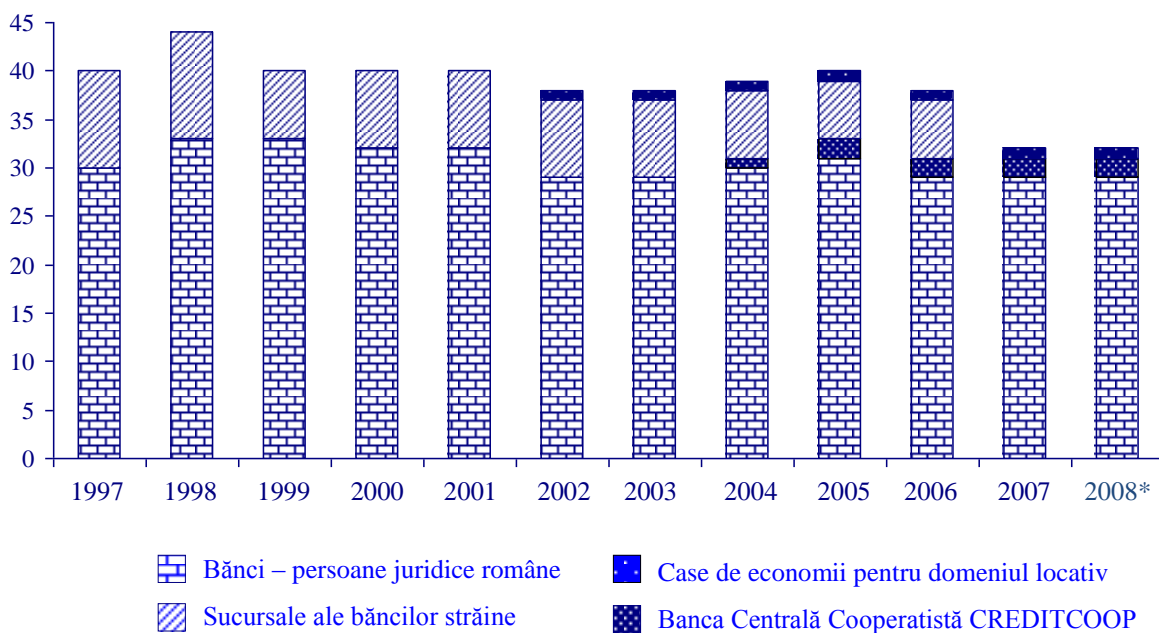
Față de 31 decembrie 2007, în primul semestru al anului 2008 numărul instituțiilor de credit participante la Fond a rămas același, respectiv 32. Dintre acestea, 2 și-au schimbat

¹ **Anexa nr. 1** – Lista instituțiilor de credit participante la schema de garantare a depozitelor la 30 iunie 2008.

denumirea, și anume: din EGNATIA BANK (ROMANIA) S.A. în MARFIN BANK (ROMANIA) S.A., respectiv din Casa de Economii și Consemnațiuni C.E.C. S.A. în C.E.C. BANK – S.A.

În luna iulie 2008 a intrat în schema de garantare a Fondului o bancă de economisire și creditare în domeniul locativ, nou înființată, și anume BCR BANCA PENTRU LOCUINȚE S.A.

Grafic 1.1. Evoluția numărului instituțiilor de credit participante la schema de garantare a depozitelor

* date la semestrul I 2008.

2. Situația financiară și gradul de acoperire a expunerii Fondului

2.1. Situația financiară a Fondului

Fondul are ca resurse financiare principale contribuțiile instituțiilor de credit, veniturile din investirea resurselor financiare și recuperările din creanțele Fondului la instituțiile de credit în faliment. Pe lângă acestea, Fondul mai are posibilitatea, potrivit legii, de a contracta împrumuturi și de a beneficia și de alte resurse.

Resursele financiare de care dispune Fondul pot fi investite în titluri de stat, titluri garantate de stat și titluri de valoare emise de Banca Națională a României, precum și în depozite la termen, certificate de depozit și alte instrumente financiare ale instituțiilor de credit din România. În plus, odată cu aderarea țării noastre la Uniunea Europeană, a devenit posibilă și efectuarea de plasamente în titluri de stat emise de statele membre ale Uniunii Europene, titluri emise de băncile centrale ale acestora, precum și în titluri emise de Trezoreria Statelor Unite ale Americii, însă aceste instrumente financiare nu fac în prezent obiectul investirii resurselor financiare ale Fondului, nefiind incluse în strategia de plasamente pe anul 2008.

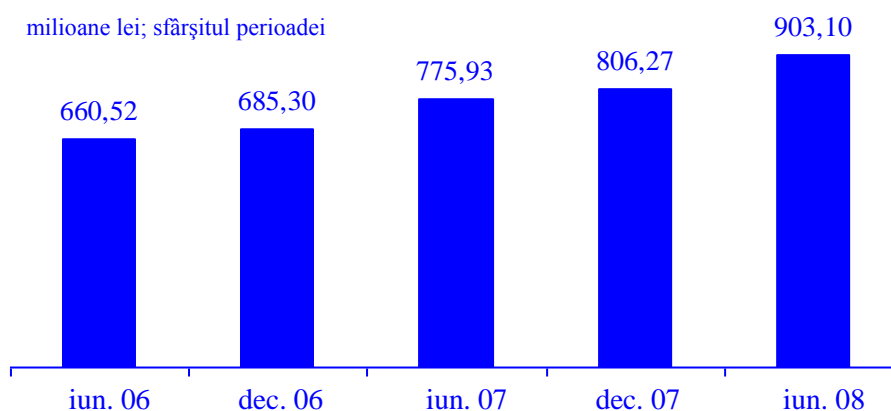
În conformitate cu prevederile legale, plasamentele Fondului sunt făcute potrivit unei strategii anuale de expunere stabilite de Consiliul de administrație al Fondului și supusă aprobării Băncii Naționale a României, obiectivele principale urmărite fiind minimizarea riscurilor și lichiditatea plasamentelor, în timp ce randamentul acestora constituie un obiectiv complementar.

În prima jumătate a anului 2008, plasamentele Fondului au fost făcute în titluri de stat achiziționate de pe piața secundară și depozite la termen, cu o maturitate de până la doi ani.

În portofoliul de plasamente al Fondului, ponderea cea mai mare este deținută de depozitele la termen.

La finele primului semestru al acestui an, capitalurile proprii ale Fondului însumau **903,1 milioane lei**, reprezentând o creștere cu 12,0% față de 31 decembrie 2007.

Grafic 2.1. Evoluția capitalurilor proprii ale Fondului

Comparativ cu 30 iunie 2007, s-a înregistrat un ritm anual de creștere a capitalurilor proprii de 16,4%. Majorarea mult mai accentuată a capitalurilor proprii în primul semestru al anului 2008 comparativ cu semestrul II 2007 a fost determinată, în principal, de încasarea contribuțiilor anuale ale instituțiilor de credit participante, care au avut ca termen de plată data de 30 aprilie 2008.

Veniturile realizate în primul semestru al anului 2008 comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior au crescut cu 17,2% (32 mil. lei în semestrul I 2008 față de 27,3 mil. lei în semestrul I 2007) datorită majorării atât a capitalului mediu investit cu 14,6% (799,8 mil. lei în semestrul I 2008 față de 697,6 mil. lei în semestrul I 2007), cât și a ratei medii a dobânzii (7,98% pentru primul semestru al anului 2008 față de 7,77% pentru primul semestru al anului 2007).

În comparație cu semestrul II al anului 2007, rata medie a dobânzii în primele 6 luni ale acestui an este mai mare cu 35 puncte de bază (7,98% în semestrul I 2008 față de 7,63% în semestrul II 2007), în timp ce capitalul mediu investit s-a majorat cu 47,4 mil. lei (799,8 mil. lei în semestrul I 2008 față de 752,4 mil. lei în semestrul II 2007). În privința nivelului realizat al veniturilor, acestea s-au majorat cu 2,7 mil. lei (32 mil. lei în semestrul I 2008 față de 29,3 mil. lei în semestrul II 2007).

2.2. Gradul de acoperire a expunerii Fondului

În raport cu depozitele garantate de Fond la 30 iunie 2008, respectiv 108.956,7 mil. lei, resursele proprii destinate garantării depozitelor, în sumă de 888,7 mil lei, reprezentau 0,8%, menținându-se la nivelul înregistrat la sfârșitul anului 2007.

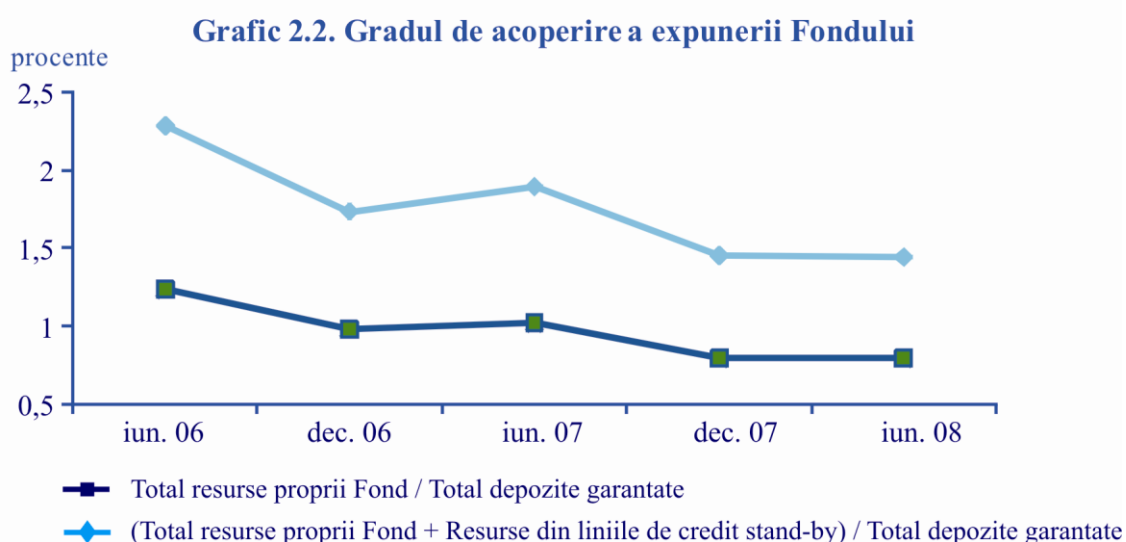
În cazul producerii evenimentului falimentului unei instituții de credit participante la Fond, deponenții garantați beneficiază de compensații în limita plafonului de garantare, astfel

încât suma totală efectiv garantată² este, de regulă, mai mică decât volumul total al depozitelor garantate.

La finele primelor șase luni ale anului 2008, suma totală efectiv garantată de către schema de garantare a depozitelor din România era de 60.885,6 mil. lei. Ordonând crescător instituțiile de credit participante la schemă în funcție de suma efectiv garantată, rezultă că, la data de 30 iunie 2008, Fondul avea posibilitatea să acopere din resursele sale proprii eventualele plăți de compensații pentru depozitele garantate ale persoanelor fizice și juridice în cadrul plafonului de 20.000 euro/deponent³, după cum urmează:

- individual, la oricare instituție de credit dintr-un număr de 22, din care 21 de bănci și Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP;
- simultan, la cel mult 11 instituții de credit.

Față de situația de la finele anului precedent nu s-au înregistrat modificări nici în ceea ce privește numărul instituțiilor de credit acoperite individual, nici în numărul maxim al instituțiilor de credit acoperite simultan din resursele proprii ale Fondului.

În conformitate cu politica de finanțare a schemei de garantare a depozitelor, toate instituțiile de credit participante acordă anual Fondului linii de credit stand-by din care pot fi efectuate trageri numai în cazul necesității completării resurselor financiare proprii ale Fondului în situația falimentului unei instituții de credit.

² Valoarea totală a depozitelor din categoria celor garantate, rambursabile în cadrul plafonului de garantare în cazul producerii evenimentului de faliment al instituțiilor de credit. Această valoare se calculează pe baza raportărilor instituțiilor de credit participante la Fond, după cum urmează:

Valoarea totală a depozitelor efectiv garantate = valoarea totală a depozitelor garantate având valori mai mici sau egale cu plafonul de garantare + numărul deponenților garantați cu depozite ale căror valori sunt mai mari decât plafonul de garantare × echivalentul în lei al plafonului de garantare.

³ La 30 iunie 2008, echivalentul în lei al plafonului de garantare de 20.000 euro a fost de 72.950 lei.

Valoarea totală a liniilor de credit stand-by contractate în anul 2008 se ridică la circa 685,9 milioane lei (echivalentul sumei de 190 milioane euro la data de 28 decembrie 2007).

Însumând resursele proprii ale schemei de garantare cu valoarea totală a liniilor de credit stand-by contractate pentru anul 2008, rezultă că la finele primului semestru al anului 2008 gradul de acoperire a expunerii Fondului⁴ era de 1,44%, în stagnare față de 31 decembrie 2007.

În condițiile luării în calcul atât a resurselor financiare proprii ale Fondului, cât și a sumei totale a liniilor de credit stand-by, se constată că, ordonând crescător instituțiile de credit participante la schemă în funcție de suma efectiv garantată, la data de 30 iunie 2008 Fondul avea posibilitatea să acopere eventualele plăți de compensații pentru depozitele garantate ale persoanelor fizice și juridice în cadrul plafonului de 20.000 euro/deponent, după cum urmează:

- individual, la oricare instituție de credit dintr-un număr de 25, din care 24 de bănci și Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP;
- simultan, la cel mult 14 instituții de credit.

Comparativ cu sfârșitul anului anterior, se remarcă diminuarea cu o unitate a numărului de instituții de credit acoperite în mod individual, de la 26 la 25, în timp ce numărul instituțiilor de credit acoperite simultan a rămas constant, respectiv 14.

Se impune precizarea că, în eventualitatea producerii falimentului uneia dintre instituțiile de credit în cazul cărora depozitele garantate nu sunt acoperite în întregime, Fondul are obligația legală de a plăti compensații pentru toți deponenții garantați ai acelei instituției de credit, în acest scop urmând să apeleze și la alte surse financiare până la concurența sumelor necesare efectuării integrale a plăților datorate.

⁴ Suma dintre resursele proprii ale Fondului și cele provenind din liniile de credit stand-by în raport cu volumul total al depozitelor garantate.

3. Politica monetară, piața financiară și evoluții monetare

3.1. Politica monetară

În sem. 1/2008 BNR a operat noi modificări la nivelul cadrului operațional al politicii monetare în scopul creșterii eficacității sale, menținând, totodată, neschimbat nivelul ratelor rezervelor minime obligatorii, precum și caracterul ferm al controlului exercitat asupra lichidității de pe piața monetară. Condițiile monetare în sens larg au devenit ușor mai restrictive în această perioadă, în principal ca urmare a reîntăririi monedei naționale în raport cu euro și dolarul SUA.

Resortul major al revizuirii ascendente a prognozei inflației pentru anul 2008 îl constituie nivelul peste așteptări atins de rata inflației în sem. 1/2008. Potențialul inflaționist al contextului macroeconomic, dar mai ales creșterea magnitudinii anticipate a ajustărilor de prețuri administrate, precum și a dinamicii prețurilor combustibililor și a prețurilor volatile ale unor produse alimentare, a fost alimentat de sporirea față de proiecția anterioară a amplitudinii și duratei deviației pozitive a PIB, precum și de posibila accentuare – pe fondul menținerii incertitudinilor ce continuau să afecteze mediul economic internațional – a riscurilor inflaționiste asociate proiecției, principalele fiind cele induse de: (i) creșterea salariilor în exces față de dinamica productivității muncii; (ii) posibila implementare a unei politici bugetare mai laxe decât cea asumată în sem. 2/2008; (iii) potențiala continuare a deprecierei leului și a creșterii prețurilor internaționale ale petrolului.

În luna iunie, BNR a prelungit mișcarea crescătoare a ratei dobânzii de politică monetară, operând asupra acesteia o nouă majorare de 0,25 puncte procentuale (până la nivelul de 10,0 %). Decizia a fost justificată de continuarea înrăutățirii pe termen scurt a perspectivelor inflației, în condițiile anticipării menținerii și chiar amplificării acțiunii factorilor pe partea ofertei și a costurilor, de natură să inducă riscul deteriorării anticipațiilor inflaționiste. Un alt argument major în favoarea deciziei BNR l-a constituit probabilitatea ridicată a creșterii și prelungirii intensității presiunilor inflaționiste ale cererii. Astfel, potrivit celor mai recente date statistice, creșterea economică a consemnat în trim. 1/2008 o accelerare semnificativă, la originea căreia s-a aflat expansiunea puternică a cererii interne (un ritm anual de creștere de 15,9 %); aceasta a reflectat prelungirea trendului ascendent al dinamicii investițiilor, dar mai ales reacelerarea creșterii consumului final efectiv al gospodăriilor populației, alimentată de dinamica înaltă a veniturilor (în special a celor din salarii) și a creditului acordat. Dinamizarea absorbției interne a antrenat nu doar o creștere la un nivel record a dinamicii importurilor de bunuri și servicii – care, coroborată cu continuarea deprecierei leului față de euro, a fost de natură să amplifice presiunile inflaționiste contemporane – dar a determinat și o amplificare a deviației pozitive a PIB; translatarea acesteia asupra presiunilor inflaționiste ale cererii este posibil să fi fost însă doar parțială, în condițiile în care determinanții principali ai accelerării creșterii consumului populației din trim. 1/2008 i-au constituit ampla majorare

a ritmului de creștere a achizițiilor de autovehicule, precum și revenirea autoconsumului la o rată pozitivă de creștere. Cu toate acestea, riscurile inflaționiste induse de evoluția pe termen scurt a cererii continuau să fie majore, datele statistice parțiale aferente trim. 2/2008 sugerând ca fiind posibile prelungirea creșterii economice susținute și menținerea dinamicii foarte ridicate a cererii interne; câteva indicii ale unei asemenea perspective le constituiau, printre altele, majorarea puternică consemnată de câștigurile salariale în luna aprilie, precum și prelungirea dinamicii excesiv de înalte a creditului acordat sectorului privat, deși aceasta a manifestat în ultimele luni o ușoară tendință de scădere.

Evoluția creditului acordat populației a susținut această tendință, în condițiile în care ritmul său anual de creștere a înregistrat o reducere în perioada aprilie – mai (până la valoarea medie de 66,0 %), după două trimestre consecutive de creștere. Schimbarea de traiectorie a acestui credit s-a datorat atât componentei în lei, cât și celei în valută. Dinamica medie anuală reală a primei componente și-a prelungit declinul (cu 3,6 puncte procentuale sub media trim. 1/2008), în principal ca urmare a continuării ajustării ascendente a ratelor medii ale dobânzilor aplicate acestor credite. Concomitent, după șase trimestre consecutive de creștere, dinamica medie anuală a împrumuturilor în devize ale persoanelor fizice a scăzut în perioada aprilie – mai (la 111,8 %, față de 120,4 % în trim. 1/2008), mișcarea descendentă caracterizând atât rata de creștere a creditelor în euro (ale căror rate de dobândă au suferit la rândul lor ușoare mișcări ascendente), cât și pe cea a componentei în franci elvețieni. Totodată, s-au consolidat tendințele favorabile evidențiate anterior la nivelul structurii pe destinații: rata anuală medie de creștere a creditelor pentru consum s-a diminuat din nou (59,5 %, față de 65,8 % în trim. 1/2008), scăderea acesteia fiind mai amplă decât cea consemnată de variația anuală medie reală a creditelor pentru locuințe (cu 3,9 puncte procentuale, până la 71,9 %).

În același timp însă și economisirea în lei a populației a cunoscut o pierdere de ritm; astfel, rata anuală reală de creștere a depozitelor la termen cu scadența sub doi ani în lei ale populației s-a redus până la un nivel mediu de 2,4 % (față de 5,7 % în trim. 1/2008), în pofida faptului că ratele dobânzilor la plasamentele noi din această categorie au fost majorate în medie cu 1,7 puncte procentuale față de valoarea din trim. 1/2008. Și dinamica depozitelor în valută pe această scadență s-a redus, astfel încât soldul total al depozitelor la termen cu scadența sub doi ani ale populației și-a diminuat rata medie anuală de creștere reală la doar 10,9 % (14,1 % în trim. 1/2008).

În sem. 1/2008 s-a manifestat în continuare riscul continuării deteriorării anticipațiilor inflaționiste și al producerii efectelor secundare ale șocurilor pe partea ofertei. Acest risc era amplificat, pe de o parte, de reconfirmarea perspectivei prelungirii dincolo de anul 2008 a perioadei în care rata anuală a inflației se va situa deasupra limitei superioare a intervalului de variație din jurul țintei și, pe de altă parte, de magnitudinea și multitudinea efectelor inflaționiste anticipate a fi generate de creșterea prognozată a prețului combustibililor, precum și de ajustările anunțate ale prețurilor administrate (gaze naturale, energie electrică) și ale accizelor. În schimb, riscul ca evoluția și comportamentul cursului de schimb al leului să alimenteze în continuare consistent așteptările inflaționiste a fost evaluat a fi în scădere, mai ales în a doua parte a trim. 2/2008, când valorile zilnice ale raportului leu/euro au consemnat o tendință de stabilizare, sustenabilitatea acestei evoluții rămânând, însă, incertă.

Pe parcursul perioadei analizate, BNR a continuat să gestioneze ferm lichiditatea de pe piața monetară; rezervele excedentare au fost drenate și în acest interval în principal prin atragerea de depozite, în condițiile în care scăderea excedentului de lichiditate și fluctuațiile sezoniere ample ale factorilor autonomi ai lichidității au fost de natură să reducă interesul băncilor pentru certificatele de depozit oferite de banca centrală. În același timp, BNR a operat o serie de modificări la nivelul cadrului operațional al politicii monetare. Astfel, pentru a crește eficacitatea gestionării de către banca centrală a condițiilor lichidității de pe piața monetară și, implicit, a influenței exercitate de instrumentele de politică monetară asupra ratelor dobânzilor pe termen scurt de pe această piață, BNR a redus scadența operațiunilor standard de atragere de depozite de la două săptămâni la o săptămână. Totodată, în scopul ameliorării transmiterii semnalelor de politică monetară și al reducerii amplitudinii fluctuațiilor ratelor dobânzilor de pe piața monetară interbancară, s-a decis imprimarea unui caracter simetric coridorului format de ratele dobânzilor facilităților permanente în jurul ratei dobânzii de politică monetară și restrângerea amplitudinii acestuia la valoarea de ± 4 puncte procentuale; prin urmare, rata dobânzii pentru facilitatea de depozit, precum și rata dobânzii pentru facilitatea de creditare au fost majorate de la 2% la 5,75% și, respectiv, de la 12% la 13,75%.

3.2. Piețe financiare și evoluții monetare

Randamentele pieței interbancare au continuat să crească în sem. 1/2008, iar cursul leu/euro s-a re poziționat pe un trend ușor descendent, diminuându-și treptat volatilitatea. Dinamica anuală a masei monetare a rămas la un nivel înalt în perioada martie – mai 2008, reflectând menținerea ritmului alert de creștere a creditului acordat sectorului privat, majorarea cheltuielilor bugetare, dar și influența unor factori conjuncturali.

3.2.1. Ratele dobânzilor

Ratele dobânzilor pieței monetare interbancare au urmat în sem. 1/2008 traiectoria ascendentă a ratei dobânzii de politică monetară. Încorporând majorările succesive ale acesteia, dar și efectul relativei sporiri a restrictivității condițiilor lichidității în prima parte a intervalului, media randamentelor depozitelor interbancare a urcat cu 1,1 puncte procentuale în trim. 2/2008, comparativ cu trimestrul precedent, până la 10,1 %.

Banca centrală a continuat să gestioneze într-o manieră fermă lichiditatea din sistem, eficacitatea acestui proces beneficiind, începând cu luna mai, de efectul măsurii de reducere de la două săptămâni la o săptămână a scadenței operațiunilor standard de atragere de depozite.

În acest context, abaterile în ambele sensuri ale randamentelor ON de la nivelul ratei dobânzii de politică monetară, deși relative mai ample în trim. 2/2008 comparativ cu trimestrul anterior, au avut doar un caracter tranzitoriu. Acestea fie s-au produs în mod tipic la finele perioadelor de constituire a RMO, fie au fost generate de factori de natură sezonieră, precum amplificarea puternică în ultima parte a lunii aprilie a absorbțiilor de lichiditate ale Trezoreriei, cu ocazia decontării plăților bugetare trimestriale. Volatilitatea randamentelor pe termen foarte scurt a crescut ușor în acest context, însă a rămas la un nivel apropiat minimului ultimilor 3 ani consemnat în trimestrul anterior.

La rândul lor, ratele dobânzilor ROBOR (1M–12M) au continuat să urce sub impactul majorărilor ratei dobânzii de politică monetară, dar și al așteptărilor pieței privind efectuarea de noi creșteri ale acesteia în perioada imediat următoare. În trim. 2/2008, evoluția acestor cotații a fost însă neuniformă, ele suferind o creștere abruptă temporară în prima parte a lunii aprilie, ca urmare a temerii instalate în rândul operatorilor privind o potențială contracție imediată a lichidității din sistem (inclusiv datorită previzibilei restrângeri a lichidității excedentare în lunile următoare). În luna iunie, curba randamentelor ROBOR (1M–12M) s-a plasat la un nivel situat în medie cu 0,65 puncte procentuale peste cel de la finele trimestrului precedent; ajustări mai ample au fost consemnate pe maturitățile mai scurte, astfel încât traiectoria acestor randamente a înregistrat o relativă aplatare.

În același timp, traiectoria anticipată a cotațiilor ROBOR 3M, ilustrată de ratele *forward* implicite (calculate pornind de la cotațiile medii din iunie) s-a ridicat cu aproximativ 0,7–0,8 puncte procentuale deasupra celei așteptate în trim. 1/2008. Astfel, valoarea medie a ratei ROBOR 3M anticipată pentru luna septembrie este de 11,3 %, aceasta fiind estimată să coboare la 10,9 % în ultima lună a acestui an și la 10,6 % la sfârșitul primului trimestru al anului viitor.

Randamentele pieței primare a titlurilor de stat au continuat să crească în sem. 1/2008, Ministerul Economiei și Finanțelor acceptând, în lunile aprilie și mai, majorări succesive ale ratelor maxime de dobândă. Astfel, la finele perioadei, acestea s-au situat la 10,75 % la titlurile de stat cu scadența de cel mult un an (+1,25 puncte procentuale) și la 10,0, respectiv 9,5 % la obligațiunile pe 3, respectiv 5 ani (+0,5 puncte procentuale în ambele cazuri).

Ratele medii ale dobânzilor au crescut în trim. 2/2008 comparativ cu cele de la finele trimestrului anterior cu 1,3 puncte procentuale (până la 10,74 %) în cazul certificatelor de trezorerie și cu 0,52, respectiv 0,48 puncte procentuale (până la 9,99, respectiv 9,45 %) în cel al obligațiunilor de stat de tip *benchmark* emise pe termen de 3, respectiv 5 ani. Valoarea titlurilor de stat puse în circulație în trim. 2/2008 a fost de circa 1.814 milioane RON, în condițiile în care Ministerul Economiei și Finanțelor a anunțat un volum de 5.800 milioane RON; nerezidenții au fost absenți la licitațiile organizate în această perioadă.

Rulajul trimestrial al pieței secundare a titlurilor de stat a scăzut semnificativ, ajungând la circa 2.500 milioane RON (cel mai redus din ultimele șase trimestre); peste 99 % din tranzacții au fost ireversibile. Cele mai tranzacționate înscrisuri au fost obligațiunile de stat cu scadența reziduală de 5 ani, randamentul mediu corespunzător crescând comparativ cu cel din trimestrul anterior cu 1,4 puncte procentuale, până la 9,11 %.

Creșterea ratei dobânzii de politică monetară și a randamentelor pieței interbancare a continuat să se repercuteze asupra ratelor medii ale dobânzilor la creditele noi și la depozitele la termen noi, acestea consemnând o relativă accelerare a mișcării ascendente în perioada martie – mai 2008. Manifestând o receptivitate pronunțată la evoluția randamentelor interbancare, rata medie a dobânzii la creditele noi ale societăților nefinanciare s-a majorat semnificativ în luna mai față de februarie (+1,60 puncte procentuale, până la 14,11 %). Amplitudinea creșterii a fost însă mai redusă în cazul creditelor noi acordate populației (doar 0,51 puncte procentuale, până la 13,06 %), în condițiile în care: (i) ratele medii ale dobânzilor la creditele noi de consum și la cele pentru dezvoltarea afacerilor au suferit doar creșteri de mică anvergură (+0,37 puncte procentuale, până la 13,21 % și

respectiv +0,43 puncte procentuale, până la 16,54 % în mai), iar (ii) rata medie a dobânzii la creditele noi pentru locuințe a crescut în martie, dar a consemnat ulterior scăderi succesive, poziționându-se în luna mai la un nivel inferior cu 0,9 puncte procentuale celui din februarie. Și ratele dobânzilor oferite pentru depozitele noi la termen au acumulat creșteri, chiar mai consistente (cu 1,8 puncte procentuale, până la nivelul de 10,37 % în cazul plasamentelor societăților nefinanciare, și cu 1,99 puncte procentuale, până la nivelul de 9,37 %, în cazul depozitelor noi ale populației), în condițiile în care nevoile sporite de resurse au determinat băncile să promoveze în mod mai agresiv produse de economisire cu randamente mai înalte.

3.2.2. Cursul de schimb și fluxurile de capital

În trim. 2/2008 cursul de schimb leu/euro și-a întrerupt mișcarea ascendentă înregistrată în trim. 1/2008 și s-a repositionat pe un trend ușor descendent. Evoluția acesteia a fost în principal efectul atenuării aversiunii față de risc, dar și al circumspecției relativ mai pronunțate pe care investitorii financiari au continuat să o manifeste față de piața financiară locală; ca urmare, aprecierea leului a fost inferioară ca magnitudine celei consemnate de alte monede din regiune. Astfel, în intervalul aprilie – iunie, leul a acumulat în raport cu euro o apreciere de 1,8 % în termeni nominali și de 3,1 % în termeni reali. În raport cu dolarul SUA, în condițiile în care valoarea acestuia a scăzut față de euro, leul și-a accelerat aprecierea nominală (2,0 %) și și-a redus-o ușor pe cea reală (3,3 %). Din perspectiva variației anuale medii a cursului de schimb consemnate în trim. 2/2008, leul și-a consolidat însă deprecierea în raport cu euro (10,1 % în termeni nominali și 2,4 % în termeni reali) și și-a diminuat marginal aprecierea față de dolar.

Moneda națională a manifestat o tendință relativ rapidă de întărire, mai ales în perioada aprilie – mai 2008, evoluție ce a reflectat în principal: (i) diminuarea aversiunii față de risc a investitorilor financiari, (ii) relativa ameliorare a percepției operatorilor valutari asupra perspectivei economiei românești, în condițiile în care o parte din datele publicate în acest interval s-au situat peste așteptări (producția industrială, exporturile, investițiile directe și câștigul salarial mediu nominal), precum și (iii) creșterea randamentelor pieței monetare. În acest context, interesul nerezidenților pentru plasamente pe piața financiară locală a sporit – fapt confirmat și de creșterea fluxurilor de depozite pe termen lung – iar vânzările lor de devize au devenit, pentru prima dată în ultimele șapte luni, excedentare. Întărirea leului a fost susținută și de evoluția favorabilă a intrărilor de natura împrumuturilor financiare dar, mai ales, de creșterea investițiilor directe (inclusiv pe seama sumelor aferente unor privatizări importante). Sporirea la un nivel record a cererii de devize a rezidenților a încetinit doar în mică măsură scăderea cursului leu/euro, a cărui valoare a atins în data de 23 aprilie minimul acestui an (3,5614); și volatilitatea cursului de schimb leu/euro s-a redus, valoarea acestuia rămânând însă superioară parametrului similar al cursurilor principalelor monede din regiune. Traectoria raportului leu/euro s-a inversat însă începând cu 24 aprilie, iar leul a pierdut în următoarele zile circa 3 % față de euro, în principal ca efect al accentuării temerilor privind încetinirea creșterii economice în Europa.

Acesteia i s-a asociat în perioada următoare o creștere a gradului de circumspecție manifestată de investitorii financiari vis-à-vis de piața financiară locală, având ca potențiale resorturi: (i) concluziile relativ pesimiste ale unor analize/prognoze privind evoluția pe termen scurt a economiei românești publicate în această perioadă; (ii) caracterul contradictoriu al unora dintre datele statistice apărute de natură a alimenta incertitudinile

privind perspectivele fundamentelor economice interne și posibil (iii) infirmarea așteptărilor unor investitori străini privind magnitudinea majorării ratei dobânzii de politică monetară operate de BNR la începutul lunii mai. Pe acest fond, interesul nerezidenților pentru plasamente pe piața financiară locală s-a diminuat, vânzările nete de devize ale acestora reducându-se la mai puțin de jumătate din nivelul lunii anterioare. Drept consecință, contrar evoluției principalelor monede din regiune și în pofida receptării spre finele lunii a influenței exercitate de întărirea coroanei slovace și de reevaluarea parității centrale a acesteia, leul a pierdut în luna mai 0,5 % față de euro; totodată, deși în ușoară scădere, volatilitatea cursului de schimb leu/euro s-a menținut ridicată.

Evoluția relativ sinuoasă a cursului de schimb al leului s-a prelungit și în prima parte a lunii iunie, sub influențele exercitate de: (i) publicarea cifrelor peste așteptări privind creșterea PIB în trim. 1/2008 și, mai ales, de (ii) reescaladarea aversiunii față de risc a investitorilor financiari în contextul înțetirii semnalelor nefavorabile privind economiile principalelor state ale lumii. Ulterior însă, raportul leu/euro și-a diminuat semnificativ variațiile zilnice (volatilitatea cursului de schimb leu/euro a atins în luna iunie minimul ultimelor unsprezece luni) iar, în perioada ce a urmat majorării ratei dobânzii de politică monetară, acesta s-a plasat pe un trend cvasiconstant descendent; cu toate acestea, pe plan regional, leul a înregistrat cea mai mică apreciere lunară în raport cu euro (0,1 %).

3.2.3. Moneda și creditul

Moneda

În perioada martie – mai 2008, ritmul de creștere a masei monetare (26,9 % – al doilea vârf din seria de date disponibile) s-a menținut în proximitatea valorii înalte pe care a consemnat-o în perioada precedentă, în condițiile în care expansiunea lichidității din economie a fost impulsionată de accelerarea creșterii economice, de sporirea cheltuielilor bugetare și de efectul contabil al deprecierei monedei naționale, dar mai ales de efectul *one-off* exercitat de decontarea privatizării companiei Electrica S.A. Muntenia Sud; în sens opus a acționat adâncirea temporară a deficitului balanței comerciale în prima parte a trim. 2/2008. Din perspectiva contrapartidelor, evoluția masei monetare a reflectat efectele de sens opus exercitate, pe de o parte, de: (i) schimbările de portofoliu la care au recurs companiile și administrația publică locală, concretizate în transformarea unor plasamente cu scadența peste doi ani în depozite la termen sub doi ani și de (ii) intensificarea declinului depozitelor administrației publice centrale și, pe de altă parte, de încetinirea creșterii creditului intern, precum și de adâncirea soldului negativ al activelor externe nete.

Perioada s-a caracterizat prin continuarea sporirii ritmului de creștere a depozitelor la termen cu scadența sub doi ani, dar și prin prelungirea scăderii dinamicii masei monetare în sens restrâns – antrenată de decelerarea creșterii numerarului în circulație și de continuarea declinului ratelor de creștere a depozitelor *overnight* în lei și în valută ale principalelor categorii de clienți. În cazul companiilor, evoluția s-ar putea asocia posibilei creșteri temporare a plăților externe (în special a celor aferente importurilor), dar mai ales reorientării acestor plasamente înspre depozite la termen pe scadențe scurte, devenite mult mai atractive ca urmare a creșterii sensibile a ratelor dobânzilor oferite (atât pentru plasamentele noi în lei, cât și pentru cele în euro).

Sporirea substanțială a ritmului de creștere a depozitelor la termen sub doi ani s-a produs preponderent pe seama accelerării vitezei de creștere a plasamentelor în valută ale firmelor,

care a atins cea mai mare valoare din ultimele 10 trimestre (52,6%); un efect stimulativ a fost exercitat și de creșterea sumelor transferate către firme dinspre bugetul consolidat. În schimb, ritmul de creștere a soldului depozitelor la termen sub doi ani în lei și în valută ale persoanelor fizice s-a redus, în pofida majorării semnificative a ratelor dobânzilor oferite pentru aceste plasamente, precum și continuării creșterii rapide a veniturilor populației, evoluția putând fi corelată cu amplificarea serviciului datoriei către bănci a acestui segment.

Creditul

Creditul acordat sectorului privat și-a redus doar ușor în intervalul martie – mai 2008 ritmul de creștere (51,1 %, al doilea vârf din ultimii doi ani și jumătate) în raport cu nivelul record pe care l-a înregistrat în perioada anterioară, ambele componente, dar mai ales cea în valută înregistrând o scădere de dinamică. Evoluția acestor împrumuturi a resimțit efectul inhibitor pe care l-au exercitat asupra ofertei de credite: (i) aplicarea noilor coeficienți de provizionare a creditelor în valută, (ii) creșterea costurilor resurselor atrase de la băncile-mamă și posibilă reducere a dinamicii acestor fluxuri și (iii) potențiala prelungire a practicii de transferare în străinătate a unor părți din portofoliul de credite al băncilor; în același sens au acționat pe partea cererii: (i) menținerea apelului consistent al companiilor la împrumuturile directe din străinătate, (ii) creșterea ratelor dobânzilor pentru cea mai mare parte a diferitelor categorii de credite noi și (iii) potențiala atingere a pragului de suportabilitate a îndatorării de către segmentul populației cu venituri reduse. Influența conjugată a acestor factori a fost ușor superioară efectului stimulativ pe care l-au exercitat menținerea concurenței puternice din sistemul bancar, continuarea creșterii rapide a veniturilor persoanelor fizice, precum și potențiala îmbunătățire a situației financiare a companiilor.

Pe acest fond, atât dinamica împrumuturilor populației (67,2 %), cât și cea a creditelor companiilor (38,6 %) au consemnat ușoare reduceri, acestea rămânând însă la niveluri foarte înalte. În cazul firmelor, temperarea ritmului de creștere a caracterizat atât împrumuturile în lei, cât și pe cele în valută ale societăților nefinanciare, în condițiile în care ratele dobânzilor la creditele noi în lei și în euro acordate acestui segment au fost ajustate ascendent. În schimb, soldul creditelor acordate instituțiilor financiare nemonetare și-a accelerat creșterea, iar acestea au continuat să se reorienteze dinspre împrumuturile în valută spre cele în lei.

La rândul ei, temperarea vitezei de creștere a împrumuturilor populației – survenită în trim. 2/2008, după două trimestre de ascensiune – s-a datorat prelungirii declinului dinamicii componente în lei, dar și reducerii, după un an și jumătate, a ratei de creștere a creditului în valută; totuși, aceasta din urmă a continuat să fie de peste trei ori mai mare decât ritmul de creștere a creditului în lei. Și creditele de consum (în lei și în valută) și-au încetinit creșterea, în condițiile în care ratele dobânzilor la creditele noi în lei, dar mai ales la cele în euro cu această destinație au fost majorate ușor. În schimb, viteza de creștere a creditului destinat locuințelor a sporit marginal (ratele anuale de creștere consemnând însă o scădere treptată în lunile aprilie și mai), această categorie fiind intens promovată, inclusiv prin reduceri sensibile ale ratelor dobânzilor; componenta în lei și-a menținut trendul ascendent al dinamicii medii (valorile lunare consemnând însă un declin față de nivelul din luna februarie 2008), iar cea în valută și-a frânat viteza de creștere, aceasta consemnând totuși al doilea record al ultimilor doi ani și jumătate. În aceste condiții, ponderea medie a creditelor pentru locuințe în totalul creditelor populației a atins cea mai mare valoare din ultimii doi ani (24,1%).

4. Structura și evoluția depozitelor în sistemul bancar

4.1. Indicatori primari privind depozitele

4.1.1. Valoarea totală a depozitelor nominale din sistemul bancar

Valoarea nominală a depozitelor totale în sem. 1/2008, comparativ cu valoarea acestora în sem. 1/2007, respectiv cu semestrul 2/2007 (la sfârșitul perioadei) se prezintă după cum urmează:

Tabelul 4.1

Nr. crt.	Valoarea totală nominală a depozitelor în sistemul bancar	Sem. 1 2007	Sem. 2 2007	Sem. 1 2008	Rata nominală de modificare (%) sem. 1/2008 în raport cu:	
					sem. 2 2007	sem. 1 2007
1.	Stoc total – mil. echiv. lei, din care:	163.134,70	218.539,30	244.855,88	12,04	50,09
	▪ stoc persoane fizice	54.205,60	69.284,40	80.902,53	16,77	49,25
	○ % în total	33,23	31,70	33,04	1,34 pp	-0,19 pp
	▪ stoc persoane juridice	108.929,10	149.254,90	163.953,35	9,85	50,51
	○ % în total	66,77	68,30	66,96	-1,34 pp	0,19 pp
2.	Stoc total – mil. echiv. lei, din care:	163.134,70	218.539,30	244.855,88	12,04	50,09
	▪ stoc depozite denominate în lei	88.591,90	111.720,40	131.122,87	17,37	48,01
	○ % în total	54,31	51,12	53,55	2,43 pp	-0,76 pp
	▪ stoc depozite denominate în valută (în echiv. lei)	74.542,80	106.818,90	113.733,01	6,47	52,57
	○ % în total	45,69	48,88	46,45	-2,43 pp	0,76 pp
3.	Stoc total, pentru persoane fizice – mil. echiv. lei, din care:	54.205,60	69.284,40	80.902,53	16,77	49,25
	▪ stoc depozite denominate în lei	30.338,30	36.838,60	50.178,06	36,21	65,40
	○ % în total	55,97	53,17	62,02	8,85 pp	6,05 pp
	▪ stoc depozite denominate în valută (în echiv. lei)	23.867,30	32.445,80	30.724,47	-5,31	28,73
	○ % în total	44,03	46,83	37,98	-8,85 pp	-6,05 pp
4.	Stoc total, pentru persoane juridice – mil. echiv. lei, din care:	108.929,10	149.254,90	163.953,35	9,85	50,51
	▪ stoc depozite denominate în lei	58.253,60	74.881,80	80.944,81	8,10	38,95
	○ % în total	53,48	50,17	49,37	-0,80 pp	-4,11 pp
	▪ stoc depozite denominate în valută (în echiv. lei)	50.675,50	74.373,10	83.008,54	11,61	63,80
	○ % în total	46,52	49,83	50,63	0,80 pp	4,11 pp

Valoarea totală nominală a depozitelor din sistemul bancar a fost, la sfârșitul sem. 1/2008, de 244.855,88 mil. lei, cu 12,04% mai mare față de semestrul anterior și cu 50,09% mai mare decât în sem. 1/2007.

În primele 6 luni ale anului 2008, depozitele denominate în lei au înregistrat un variație mult mai accentuată decât cea a depozitelor denominate în valută (+17,37% față de +6,47%), având, de altfel, și cea mai mare contribuție la sporul semestrial al valorii totale a depozitelor.

Ponderea depozitelor denominate în lei a crescut cu 2,43 pp în sem. 1/2008 față de sem. 2/2007, dar a fost mai redusă cu 0,76 pp în sem. 1/2008 față de sem. 1/2007. Ponderea depozitelor constituite de către persoanele fizice în total depozite a fost în sem. 1/2008 de 33,04 %, cu o tendință de creștere ușoară +1,34 pp în sem. 1/2008 față de sem. 2/2007 și o scădere de 0,19 pp în sem. 1/2008 în raport cu sem. 1/2007. Depozitele constituite în lei de persoanele fizice au ponderea cea mai importantă (62,02%) în sem. 1/2008, cu o tendință ușoară de creștere a ponderii acestora (o sporire de +8,85 pp în sem. 1/2008 față de sem 2/2007). De asemenea, trebuie remarcat faptul că valoarea totală a depozitelor denominate în valută ale persoanelor juridice a cunoscut o creștere mai rapidă decât cea a depozitelor în lei (+11,61% față de +8,10%).

Din punct de vedere sinoptic, evoluția valorii depozitelor totale, pe monede de denominare și pe titulari de depozite se prezintă astfel:

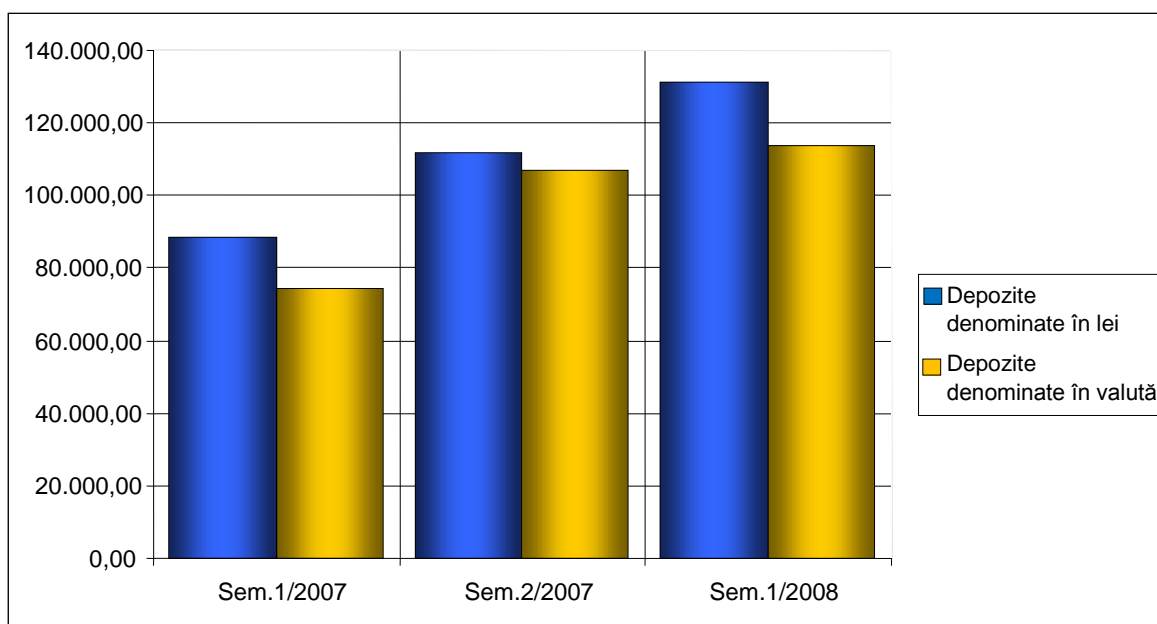

Figura 4.1. Evoluția valorii totale a depozitelor, pe monede de denominare

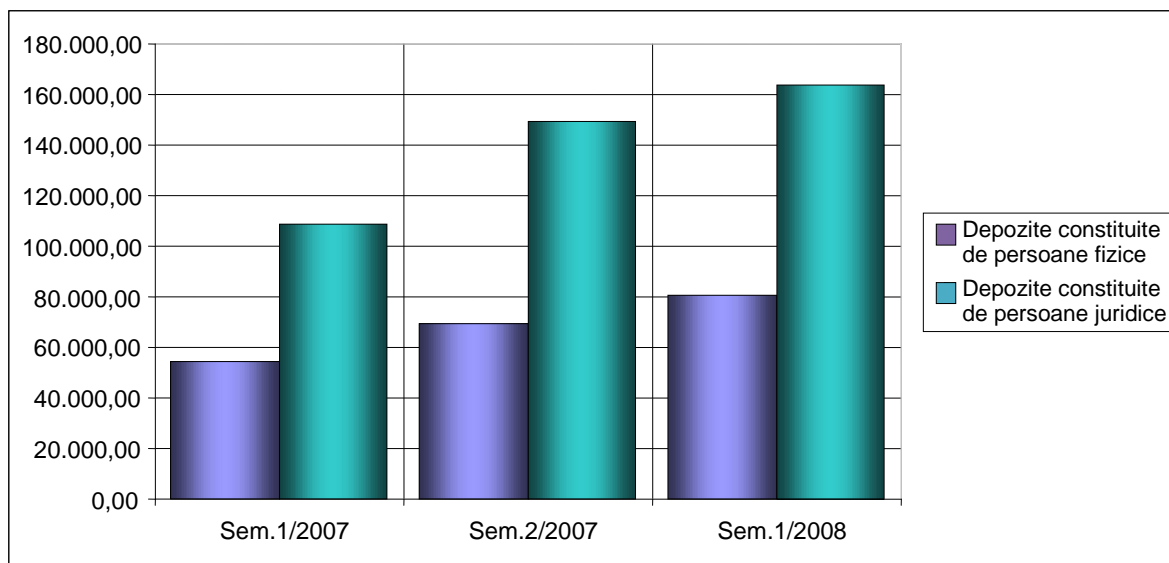

Figura 4.2. Evoluția valorii totale a depozitelor, pe titulari de depozite

Evoluțiile nominale trimestriale ale principalelor elemente de analiză a comportamentului de economisire sub forma depozitelor bancare sunt prezentate în tabelul următor:

Tabelul 4.2

Nr. crt.		Total	din care:		Total	din care:	
			Lei	Valută		Persoane fizice	Persoane juridice
1.	Valoarea totală nominală a depozitelor (mil. lei) pentru perioada:						
	– Trim. 1/2007	130.177,40	69.410,80	60.766,60	130.177,40	50.841,90	79.335,50
	– Trim. 2/2007	163.134,70	88.591,90	74.542,80	163.134,70	54.205,60	108.929,10
	– Trim. 3/2007	184.725,10	94.380,80	90.344,30	184.725,10	59.587,70	125.137,40
	– Trim. 4/2007	218.539,30	111.720,40	106.818,90	218.539,30	69.284,40	149.254,90
	– Trim. 1/2008	231.606,28	120.989,55	110.616,72	231.606,28	76.110,76	155.495,52
	– Trim. 2/2008	244.855,88	131.122,87	113.733,01	244.855,88	80.902,53	163.953,35
2.	Rata medie nominală trimestrială a variației valorii totale a depozitelor – %	13,47	13,57	13,36	13,47	9,74	15,62

Se observă că rata nominală medie trimestrială a valorii totale a depozitelor în lei devansează cu foarte puțin (cu cca. 0,21 pp) rata nominală medie trimestrială a valorii totale a depozitelor în valută. De asemenea, rata nominală medie trimestrială a valorii depozitelor constituite de persoanele juridice devansează cu peste 5,88 pp rata nominală medie trimestrială a valorii depozitelor constituite de persoanele fizice.

Dinamica trimestrială a valorii totale a depozitelor nominale, pe monede de denominare și tipuri de titulari este prezentată în figurile 4.3a și 4.3b.

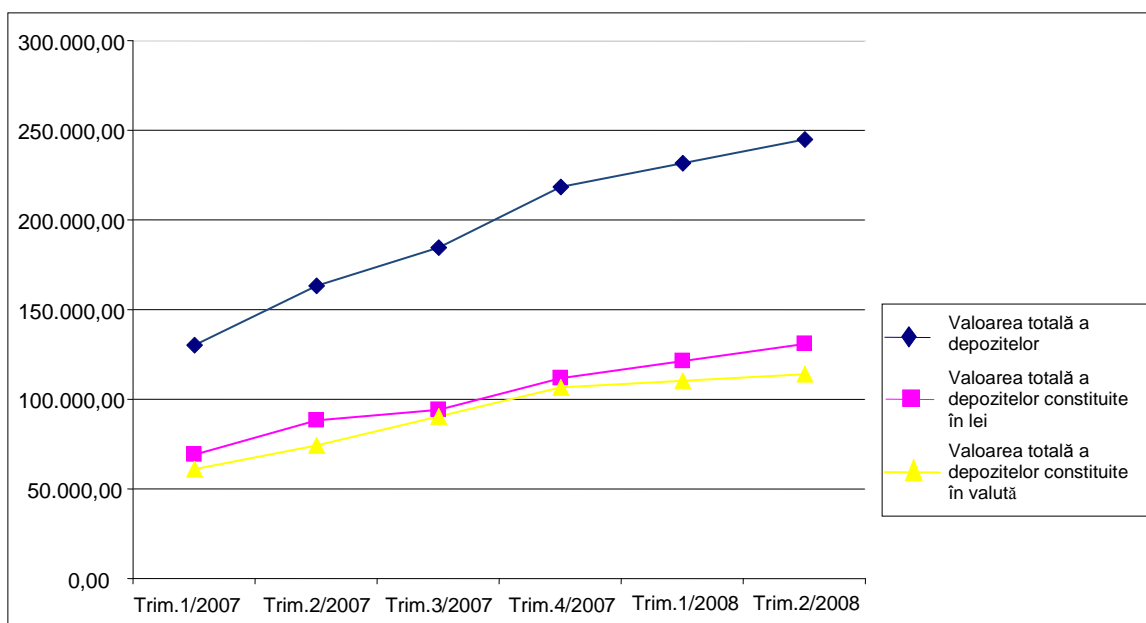

Figura 4.3a. Dinamica trimestrială a valorii totale a depozitelor, grupate pe monede de denominare

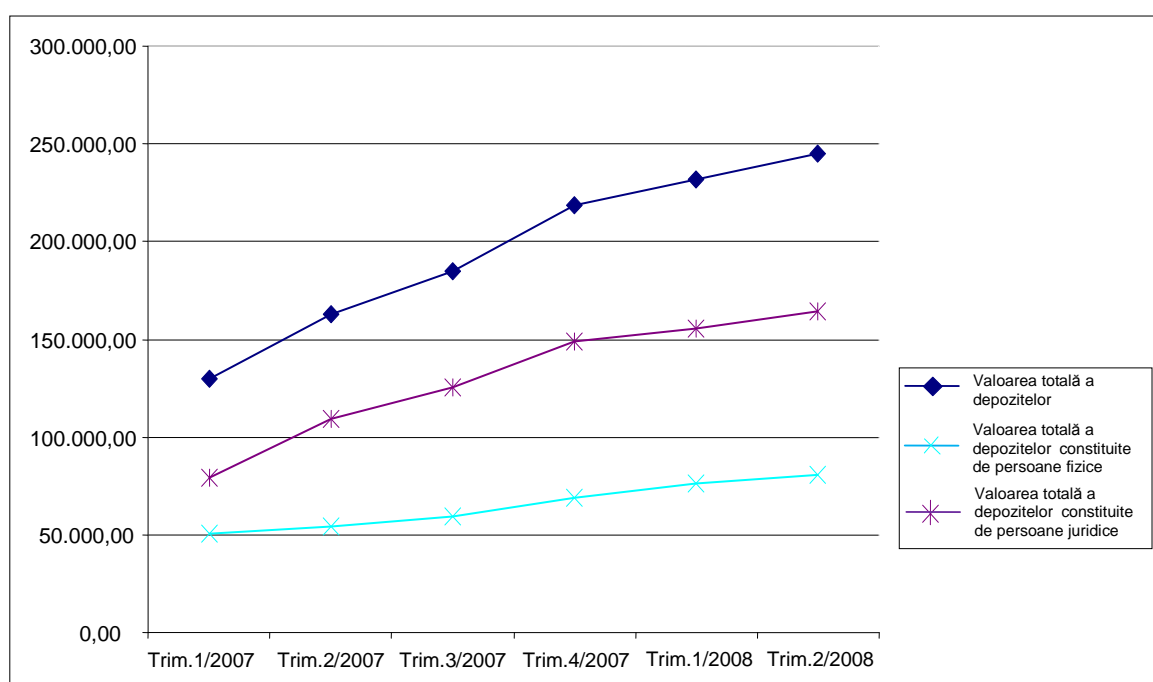

Figura 4.3b. Dinamica trimestrială a valorii totale a depozitelor grupate pe titulari

Începând cu data aderării României la Uniunea Europeană (1 ianuarie 2007), sucursalele instituțiilor de credit străine cu sediul în alte state membre ale UE nu mai au obligativitatea participării la Fond, fiind incluse în schemele de garantare a depozitelor din țările de

origine. Valoarea totală a depozitelor nominale atât pe ansamblul tuturor instituțiilor de credit care își desfășoară activitatea în România (inclusiv sucursalele băncilor cu sediul în alte state membre UE), cât și pe ansamblul instituțiilor de credit participante la Fond, se prezintă după cum urmează:

Tabelul 4.3

Nr. crt.	Valoarea nominală totală a depozitelor	2007		2008
		Sem. 1	Sem. 2	Sem. 1
1.	Stoc total mil. echiv. lei	163.134,70	218.539,30	244.855,88
2.	Stoc total aferent instituțiilor de credit participante la Fond – mil. echiv. lei	156.034,70	208.891,20	234.107,80
	▪ % în stoc total	95,65	95,59	95,61

Pe baza datelor din tabelul de mai sus se poate afirma că ponderea valorii depozitelor constituite la sucursalele băncilor străine cu sediul în alte state membre ale UE și care activează în România este relativ mică și cu o ușoară tendință de scădere (4,41% în sem. 2/2007 și 4,39% în sem. 1/2008).

4.1.2. Valoarea nominală totală a depozitelor la instituțiile de credit participante la Fond

Valoarea nominală totală a depozitelor existente în sem. 1/2008 comparativ cu semestrele 1 și 2 ale anului 2007, se prezintă după cum urmează:

Tabelul 4.4

Nr. crt.	Valoarea nominală totală a depozitelor	Sem. 1 2007	Sem. 2 2007	Sem. 1 2008	Rata nominală de modificare (%) sem.1/2008 în raport cu:	
					Sem. 2 2007	Sem. 1 2007
0	1	2	3	4	5	6
1.	Stoc total – mil. echiv. lei, din care:	156.034,70	208.891,20	234.107,80	12,07	50,04
	▪ stoc persoane fizice	51.307,50	65.612,00	76.440,15	16,50	48,98
	○ % în total	32,88	31,41	32,65	1,24 pp	-0,25 pp
	▪ stoc persoane juridice	104.727,20	143.279,20	157.667,65	10,04	50,55
	○ % în total	67,12	68,59	67,35	-1,24 pp	0,23 pp
2.	Stoc total – mil. echiv. lei, din care:	156.034,70	208.891,20	234.107,80	12,07	50,04
	▪ stoc depozite denominate în lei	84.071,00	105.536,75	124.486,58	17,96	48,07
	○ % în total	53,88	50,52	53,17	2,65 pp	-0,71 pp
	▪ stoc depozite denominate în valută (în echiv. lei)	71.963,70	103.354,45	109.621,22	6,06	52,33
	○ % în total	46,12	49,48	46,83	-2,65 pp	0,71 pp

Tabelul 4.4 (continuare)

0	1	2	3	4	5	6
3.	Stoc total, pentru persoane fizice – mil. echiv. lei, din care:	51.307,50	65.612,00	76.440,15	16,50	48,98
	▪ stoc depozite denominate în lei	28.509,20	34.703,30	47.450,72	36,73	66,44
	○ % în total	55,57	52,89	62,08	9,19 pp	6,51 pp
	▪ stoc depozite denominate în valută (în echiv. lei)	22.798,30	30.908,70	28.989,43	-6,21	27,16
	○ % în total	44,43	47,11	37,92	-9,19 pp	-6,51 pp
4.	Stoc total, pentru persoane juridice – mil. echiv. lei, din care:	104.727,20	143.279,20	157.667,65	10,04	50,55
	▪ stoc depozite denominate în lei	55.561,80	70.833,50	77.035,86	8,76	38,65
	○ % în total	53,05	49,44	48,86	-0,58 pp	-4,19 pp
	▪ stoc depozite denominate în valută (în echiv. lei)	49.165,40	72.445,70	80.631,79	11,30	64,00
	○ % în total	46,95	50,56	51,14	0,58 pp	4,19 pp

Valoarea nominală totală a depozitelor a fost, la sfârșitul sem. 1/2008, de 234.107,80 mil. lei, cu 12,07 % mai mare față de semestrul anterior.

Ponderea depozitelor în valută în valoarea nominală totală a depozitelor a fost în sem. 1/2008 de 46,83 %, cu 2,65 pp mai mică decât în sem. 2/2007 și cu 0,71 pp mai mare decât în sem. 1/2007. Trebuie menționat că tendința de reducere a ponderii a depozitelor constituite în lei, manifestată în anul 2007 a fost stopată în sem 1/2008, la 30 iunie 2008 ponderea depozitelor constituite în lei reprezentând 53,17%.

Titularii de depozite – persoane juridice – contribuie în cea mai mare parte la creșterea valorii totale a depozitelor. În acest sens ponderea valorii nominale a depozitelor constituite de persoanele juridice a fost de 67,35 % în sem. 1/2008, dar cu o scădere de 1,24 pp față de sem. 2/2007 și o creștere nesemnificativă, de 0,25 pp, față de sem. 1/2007.

Într-o reprezentare sinoptică, evoluția valorii nominale totale a depozitelor, pe titulari de depozite și monede de denominare, se prezintă astfel:

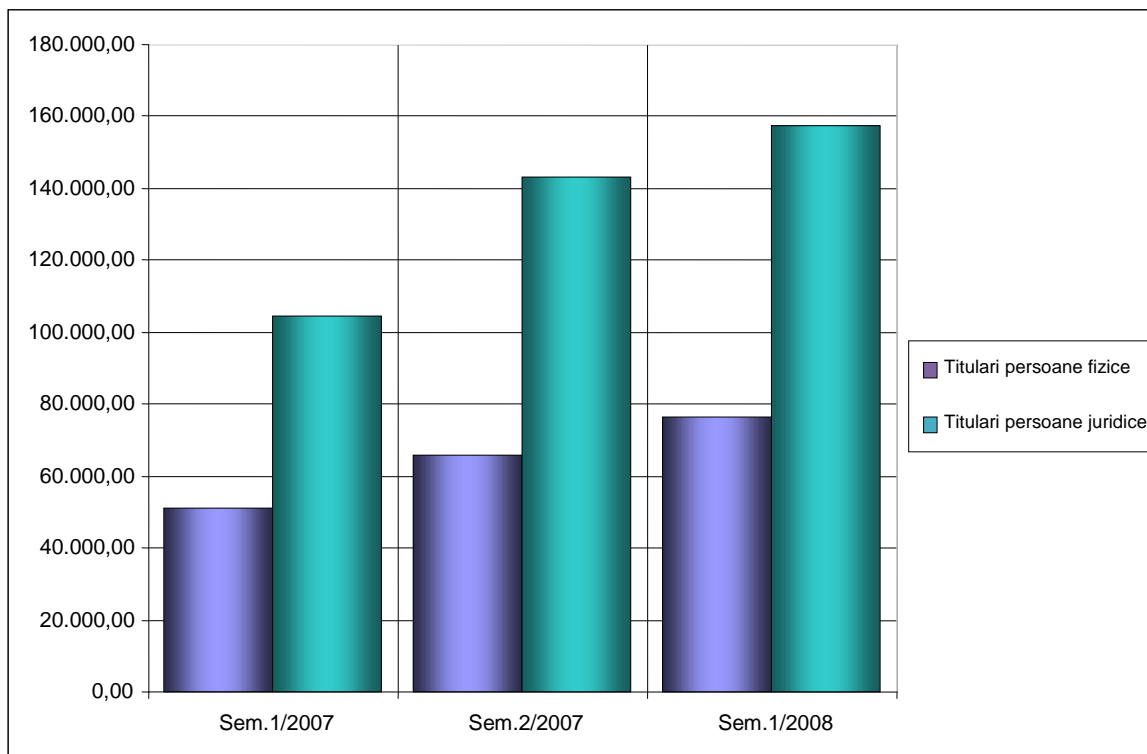

Figura 4.4. Dinamica valorii nominale totale a depozitelor pe titulari de depozite

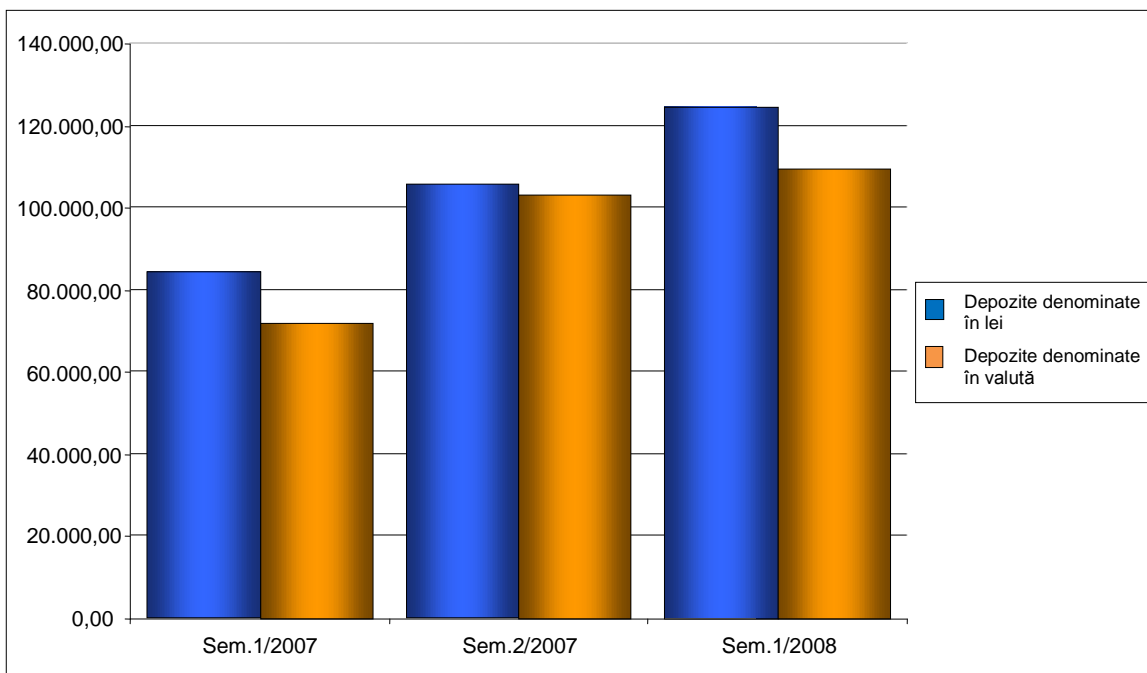

Figura 4.5. Dinamica valorii nominale totale a depozitelor pe monede de denominare

4.1.3. Valoarea depozitelor garantate

Valoarea nominală a depozitelor garantate în sem. 1 al anului 2008, comparativ cu valoarea acestora în semestrele 1 și 2 din 2007, este prezentată în tabelul de mai jos.

Tabelul 4.5

Nr. crt.	Valoarea nominală a depozitelor garantate	Sem. 1 2007	Sem. 2 2007	Sem. 1 2008	Rată nominală de modificare (%) sem.1/2008 în raport cu:	
					sem. 2/2007	sem. 1/2007
1.	Stoc total – mil. echiv. lei, din care:	75.229,50	99.542,20	108.956,73	9,46	44,83
	▪ stoc persoane fizice	51.286,90	65.385,40	75.218,07	15,04	46,66
	○ % în stoc total	68,17	65,69	69,03	3,34 pp	0,86 pp
	▪ stoc persoane juridice	23.942,60	34.156,80	33.738,66	-1,22	40,91
	○ % în stoc total	31,83	34,31	30,97	-3,34 pp	-0,86 pp
2.	Stoc total – mil. echiv. lei, din care:	75.229,50	99.542,20	108.956,73	9,46	44,83
	▪ stoc depozite denominate în lei	41.627,90	54.008,40	70.794,70	31,08	70,07
	○ % în stoc total	41.627,90	54.008,40	70.794,70	31,08	70,07
	▪ stoc depozite denominate în valută (în echiv. lei)	33.601,60	45.533,80	38.162,03	-16,19	13,57
	○ % în stoc total	44,67	45,74	35,02	-10,72 pp	-9,64 pp
3.	Stoc total, pentru persoane fizice – mil. echiv. lei, din care:	51.286,90	65.385,40	75.218,07	15,04	46,66
	▪ stoc depozite denominate în lei	28.389,50	34.606,20	46.345,50	33,92	63,25
	○ % în stoc total	55,35	52,93	61,61	8,69 pp	6,26 pp
	▪ stoc depozite denominate în valută (în echiv. lei)	22.897,40	30.779,20	28.872,57	-6,19	26,10
	○ % în stoc total	44,65	47,07	38,39	-8,69 pp	-6,26 pp
4.	Stoc total, pentru persoane juridice – mil. echiv. lei, din care:	23.942,60	34.156,80	33.738,66	-1,22	40,91
	▪ stoc depozite denominate în lei	13.238,40	19.402,10	24.449,20	26,01	84,68
	○ % în stoc total	55,29	56,80	72,47	15,66	17,17
	▪ stoc depozite denominate în valută (în echiv. lei)	10.704,20	14.754,70	9.289,46	-37,04	-13,22
	○ % în stoc total	44,71	43,20	27,53	-15,66 pp	-17,17 pp

În raport cu valoarea totală a depozitelor (garantate și negarantate) la instituțiile de credit participante la Fond, cele garantate reprezentau 46,54% la 30 iunie 2008, pondere ușor diminuată, cu doar 1 pp, față de finele anului 2007.

În expresie nominală, valoarea nominală a depozitelor garantate a ajuns, la sfârșitul sem. 1/2008 la 108.956,73 mil. echivalent lei, cu 9,46 % mai mare decât în sem. 2/2007 și

cu 44,83 % mai mare față de sem. 1/2007. Se constată că valoarea nominală a depozitelor garantate ale persoanelor fizice a crescut cu 15,04 % în sem. 1/2008 față de sem. 2/2007 și cu 46,66 % față de sem. 1/2007. În perioada analizată valoarea nominală a depozitelor garantate ale persoanelor juridice a scăzut cu 1,22 % în sem. 1/2008 față de sem. 2/2007, dar este mai mare cu 40,91 % față de sem. 1/2007.

În ceea ce privește moneda de denominare a depozitelor garantate, se constată o scădere a ponderii valorii depozitelor în valută, cu circa 10,72 pp în sem. 1/2008 în comparație cu sem. 2/2007 și cu 9,64 pp față de sem. 1/2007.

În figura 4.6 este reprezentată evoluția valorii nominale a depozitelor garantate, pe categorii de titulari de depozite, iar în figura 4.7 evoluția valorii depozitelor garantate, pe monede de denominare a depozitelor.

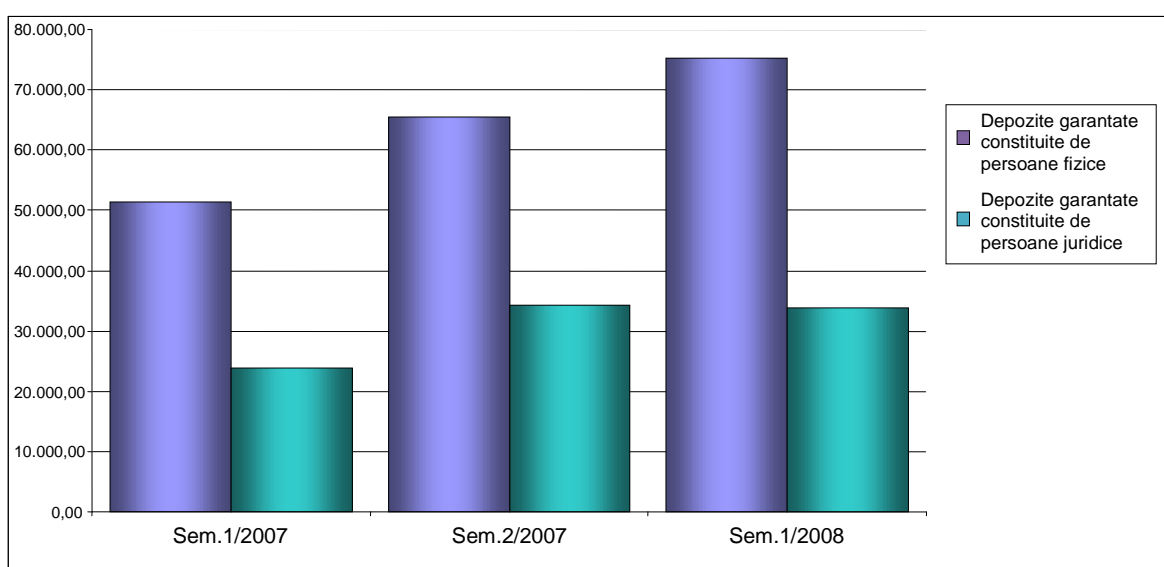

Figura 4.6. Evoluția valorii depozitelor garantate, pe categorii de titulari de depozite

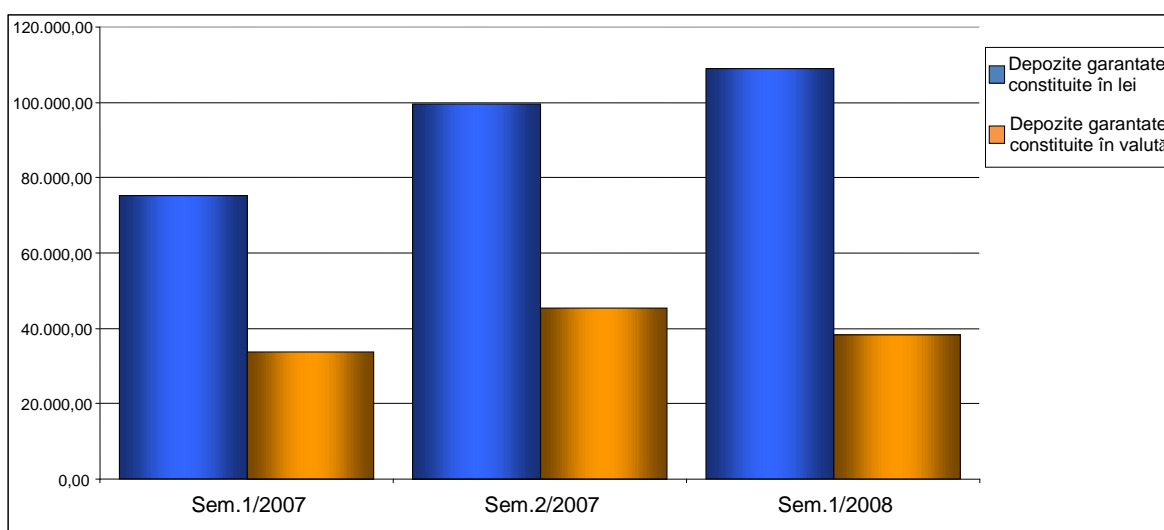

Figura 4.7. Evoluția valorii depozitelor garantate, pe monede de denominare

La nivelul celor două categorii de deponenți (persoane fizice, respectiv persoane juridice), evoluția structurii depozitelor garantate, pe monede de denominare, se prezintă astfel (figurile 4.8 și 4.9):

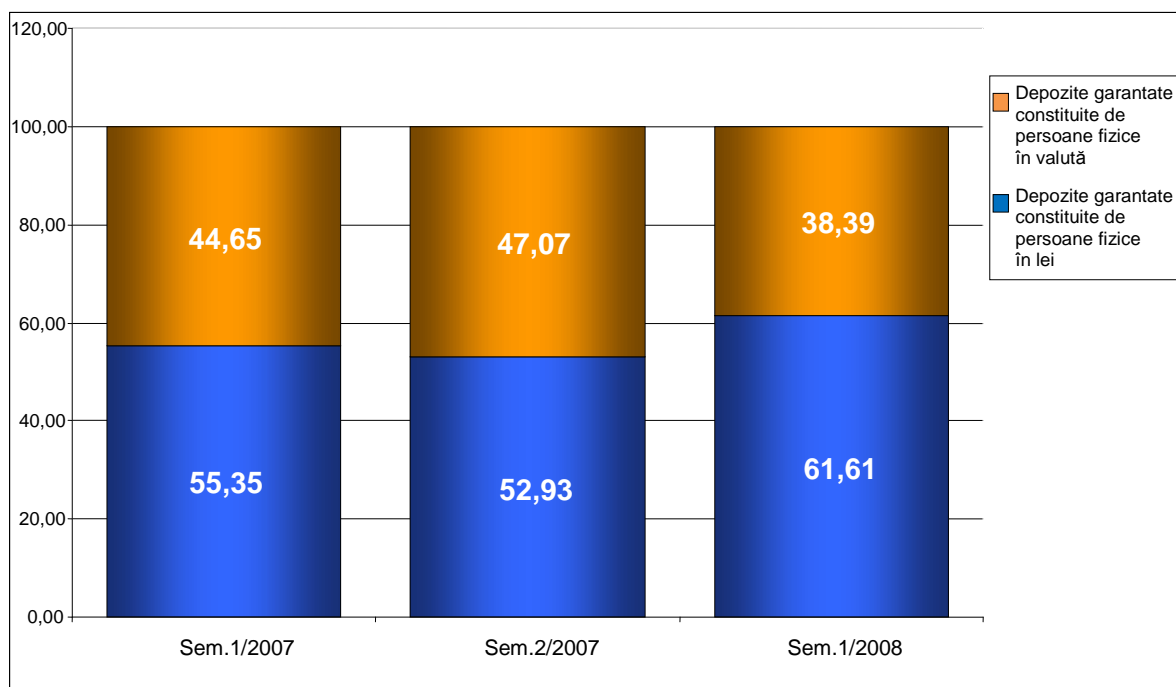

Figura 4.8. Dinamica structurii depozitelor garantate ale persoanelor fizice, pe monede de denominare

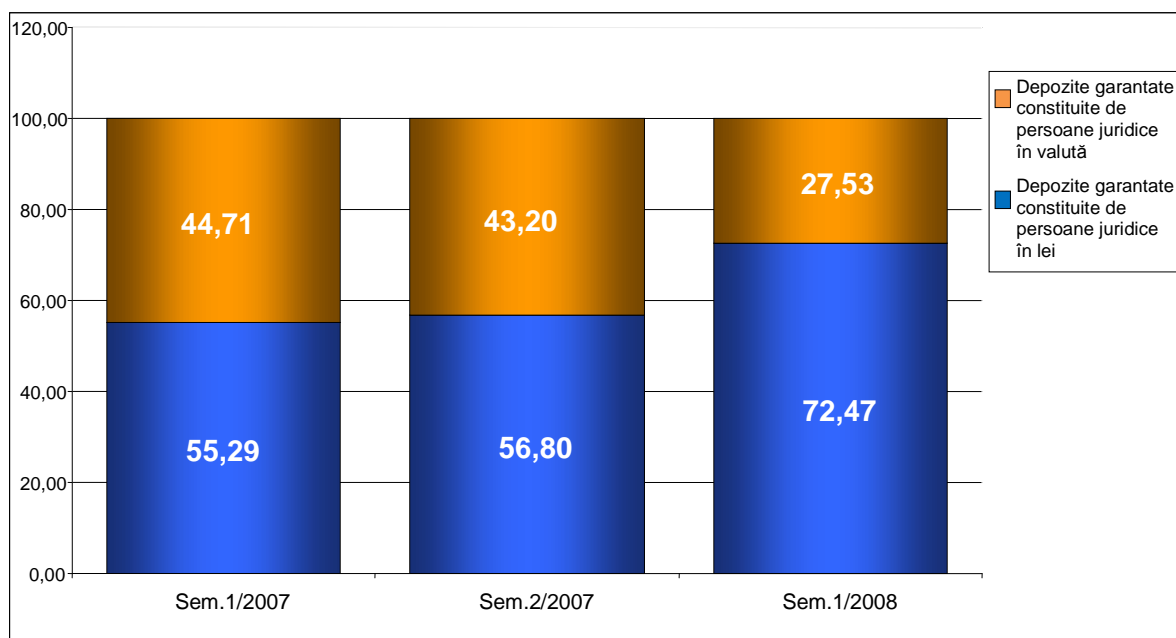

Figura 4.9. Dinamica structurii depozitelor garantate ale persoanelor juridice, pe monede de denominare

Din punctul de vedere al monedei de denominare, în sem. 1/2008 față de sem. 2/2007 și sem. 1/2007, se înregistrează creșteri substanțiale ale valorii depozitelor garantate denumite în lei (cu 31,08%, respectiv cu 70,07%). În cazul depozitelor garantate denumite în valută, ritmul anual de creștere a fost de +13,57% (iunie/iunie), deși valoarea acestora pe parcursul primelor șase luni ale acestui an a cunoscut un declin, cu o variație semestrială de -16,19%.

Sub aspectul categoriei de deponenți, se înregistrează un coeficient de devansare⁵ a creșterii valorii depozitelor garantate ale persoanelor juridice de către valoarea depozitelor garantate ale persoanelor fizice de 16,46 pentru sem. 1/2008 în comparație cu sem. 2/2007 și 1,04 pentru sem. 1/2008 în comparație cu sem. 1/2007, aspect care reflectă majorarea mai rapidă a valorii depozitelor garantate ale persoanelor fizice în comparație cu cea a depozitelor garantate ale persoanelor juridice.

În perioada 1 ianuarie 2007 – 30 iunie 2008, valoarea depozitelor garantate a înregistrat (ca „stoc” la sfârșit de trimestru) creșteri permanente pe total și pe elemente componente, ca în tabelul următor.

Tabelul 4.6

Nr. crt.		Total	din care:		Total	din care:	
			lei	valută		persoane fizice	persoane juridice
1.	Valoarea depozitelor garantate (mil. echiv. lei) în perioada:						
	– Trim. 1 2007	71.845,70	38.958,50	32.887,20	71.845,70	47.641,20	24.204,50
	– Trim. 2 2007	75.229,50	41.627,90	33.601,60	75.229,50	51.286,90	23.942,60
	– Trim. 3 2007	83.415,30	44.412,50	39.002,80	83.415,30	56.128,70	27.286,60
	– Trim. 4 2007	99.542,20	54.008,40	45.533,80	99.542,20	65.385,40	34.156,80
	– Trim. 1 2008	103.317,04	66.779,36	36.537,68	103.317,04	70.699,85	32.617,19
	– Trim. 2 2008	108.956,73	70.794,70	38.162,03	108.956,73	75.218,07	33.738,66
2.	Rata medie nominală trimestrială a variației valorii depozitelor garantate – %	8,69	12,69	3,02	8,69	9,56	6,87

Figurile 4.10a, 4.10b, respectiv 4.11a, 4.11b prezintă o imagine sinoptică a evoluției trimestriale a valorii depozitelor garantate, pe monede de denominare, respectiv pe categorii de deponenți.

⁵ Coeficientul de devansare (determinat la nivelul indicilor, sau al ratelor de modificare) a unui fenomen „i” de către un fenomen „j” s-a determinat astfel: $k(j/i) = \frac{I_j}{I_i} = \frac{1+r_j}{1+r_i}$, unde: I_p este indicele fenomenului „p”, iar r_p este rata fenomenului „p”. Dacă acest coeficient se determină la nivelul valorilor absolute, atunci se împart cuantificatorii absoluți ai celor două fenomene.

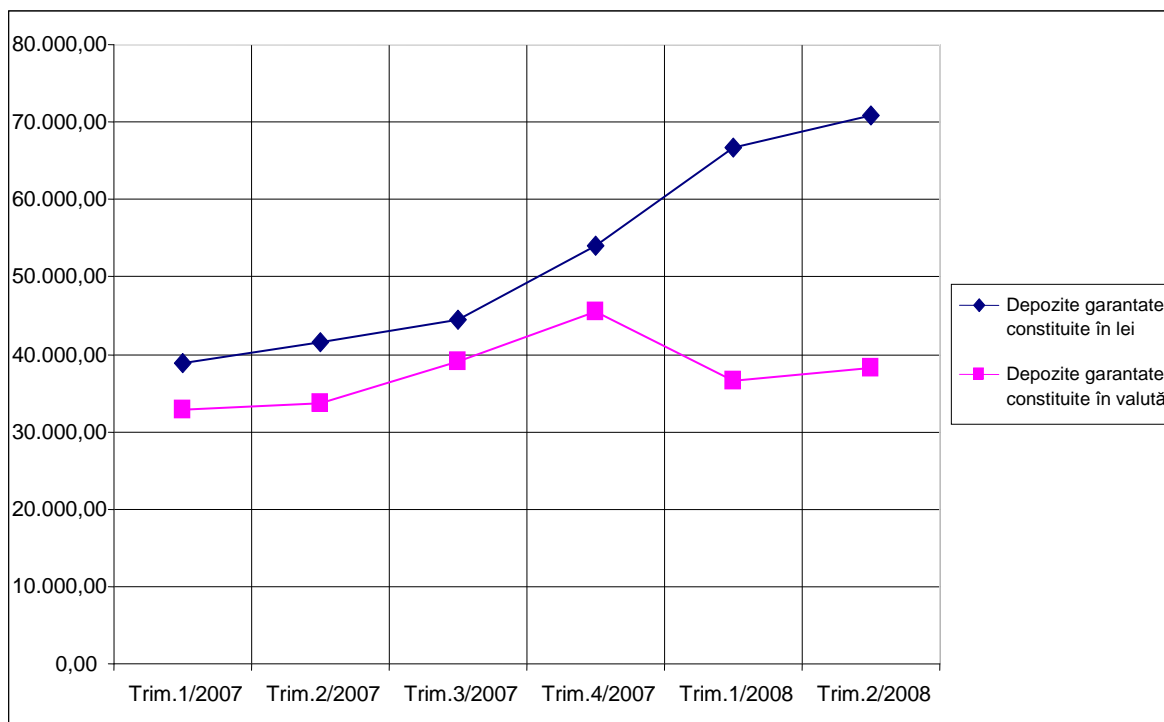

Figura 4.10a. Dinamica trimestrială a valorii depozitelor garantate, pe monede de denominare

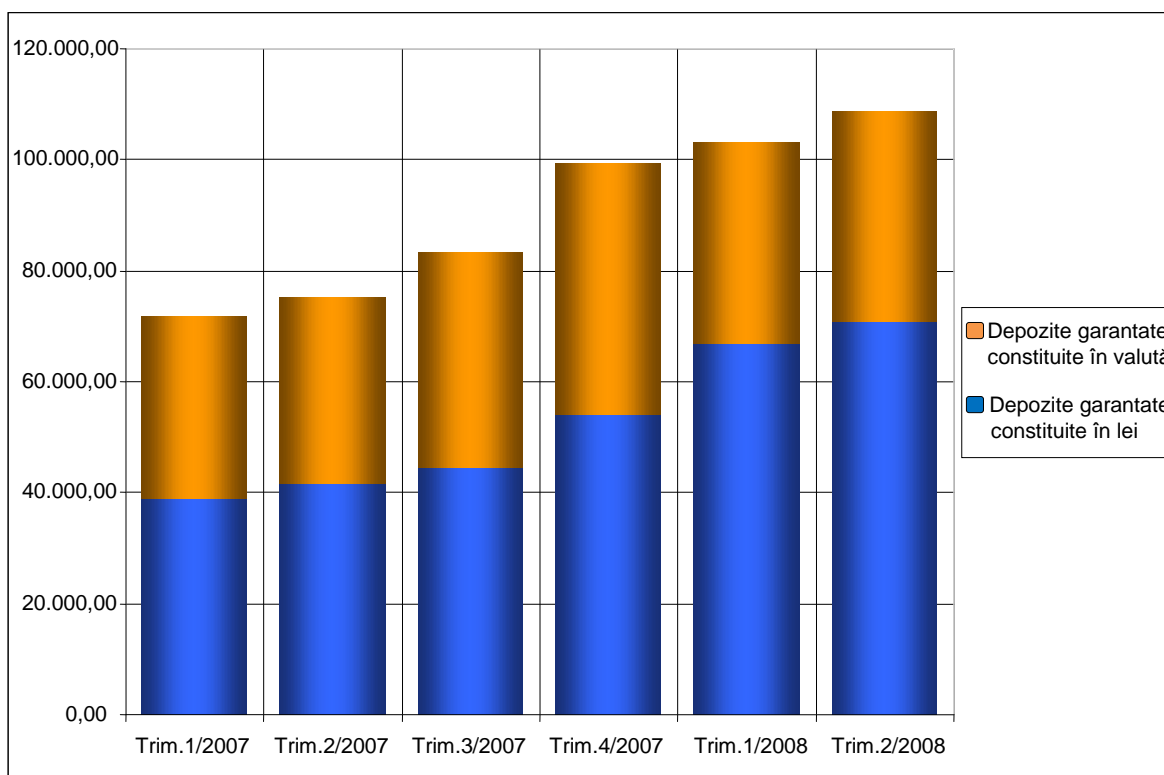

Figura 4.10b. Structura trimestrială a valorii depozitelor garantate, pe monede de denominare

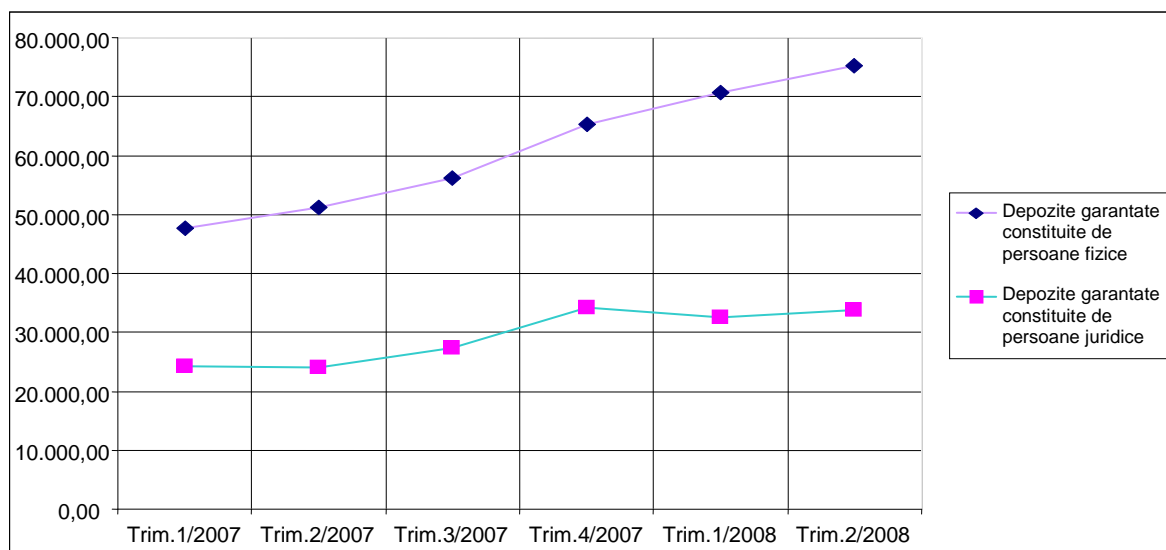

Figura 4.11a. Dinamica trimestrială a valorii depozitelor garantate, pe titulari de depozite

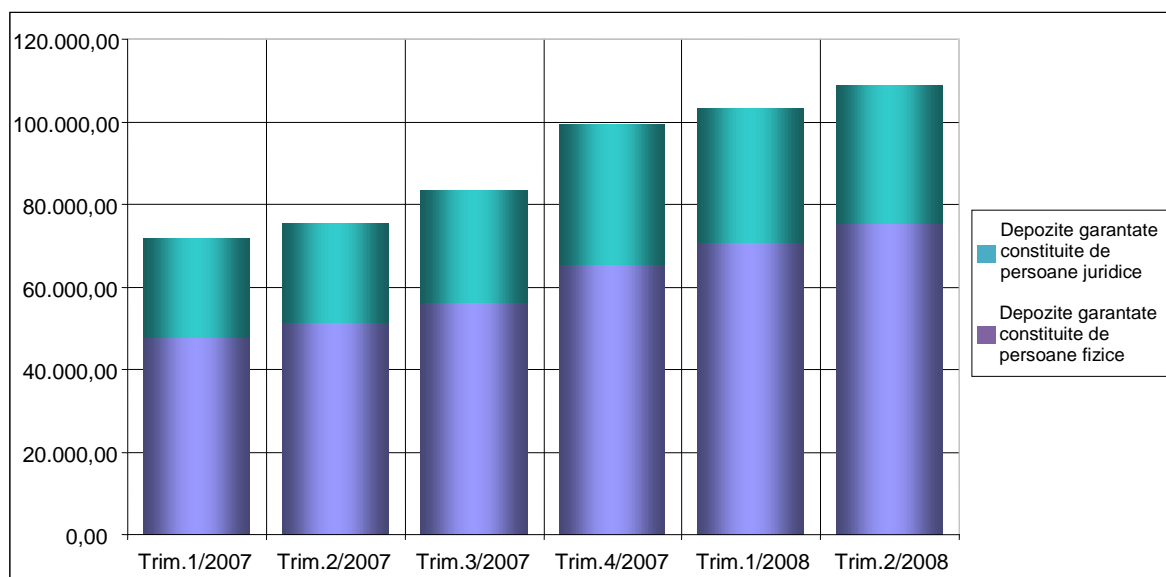

Figura 4.11b. Structura trimestrială a depozitelor garantate, pe titulari de depozite

Analiza trimestrială oferă informații suplimentare sugestive privind tendințele în ceea ce privește valoarea depozitelor garantate. Astfel, comparând sfârșitul trim. 1/2008 cu cel al trim. 4/2007, se observă un declin al valorii totale a depozitelor garantate denumite în valută, în timp ce, din contră, valoarea totală a depozitelor garantate denumite în lei a cunoscut cel mai mare spor trimestrial din perioada analizată. În cel de-al doilea trimestru al anului 2008, se remarcă o încetinire a ritmului de creștere a valorii totale a depozitelor garantate denumite în lei, însoțită de o revenire pe un trend ascendent a valorii depozitelor garantate denumite în valută. Spre deosebire de depozitele garantate ale persoanelor fizice, caracterizate printr-o tendință crescătoare pe parcursul întregii perioade

analizate, depozitele persoanelor juridice au cunoscut fluctuații, cea mai semnificativă fiind reducerea din trim. 1/2008 (-4,5%), în condițiile în care în trimestrul precedent se înregistrase o variație de +25,2%. În trim. 2/2008, se constată recuperarea în mare măsură a diminuării din primele 3 luni ale anului.

4.1.4. Evoluția valorii nominale a depozitelor efectiv garantate

Valoarea nominală a depozitelor efectiv garantate este definită ca valoarea totală a depozitelor din categoria celor garantate, rambursabile în cadrul plafonului de garantare în cazul producerii evenimentului de faliment al instituțiilor de credit, și se calculează după formula prezentată în subcapitolul 2.2., respectiv ca sumă între totalul depozitelor garantate având valori mai mici sau egale cu plafonul de garantare și valoarea totală a compensațiilor potențiale aferente deponenților garantați ale căror depozite depășesc plafonul de garantare.

Pe perioada analizată, situația valorii nominale a depozitelor efectiv garantate se prezintă după cum urmează:

Tabelul 4.7

Nr. crt.	Valoarea nominală a depozitelor efectiv garantate	Sem. 1 2007	Sem. 2 2007	Sem. 1 2008	Rată nominală de modificare (%) sem. 1/2008 în raport cu:	
					sem. 2/2007	sem. 1/2007
1.	Stoc total – mil. echiv. lei, din care:	42.249,07	52.485,64	60.885,59	16,00	44,11
	▪ stoc persoane fizice	35.753,45	44.004,62	50.996,34	15,89	42,63
	○ % în stoc total	84,63	83,84	83,76	-0,08 pp	-0,87 pp
	▪ stoc persoane juridice	6.495,62	8.481,02	9.889,25	16,60	52,25
	○ % în stoc total	15,37	16,16	16,24	0,08 pp	0,87 pp

În sem. 1/2008, comparativ cu sem. 2/2007, valoarea nominală a depozitelor efectiv garantate a sporit cu 16,00%, creșterea fiind de 44,11% în comparație cu sem. 1/2007.

Depozitele efectiv garantate aparținând persoanelor juridice au o valoare totală mai mare cu 16,60 % în sem. 1/2008 față de sem. 2/2007, în timp ce valoarea aceleiași categorii de depozite aparținând persoanelor fizice crește cu 15,89 %. Cu toate acestea, se remarcă ponderea semnificativă a valorii depozitelor constituite de persoanele fizice (83,76% în sem. 1/2008, cu o foarte ușoară tendință de reducere a ponderii față de sem. 1/2007 și sem. 2/2007).

O imagine sinoptică a evoluției valorii depozitelor efectiv garantate este prezentată în figura 4.12.

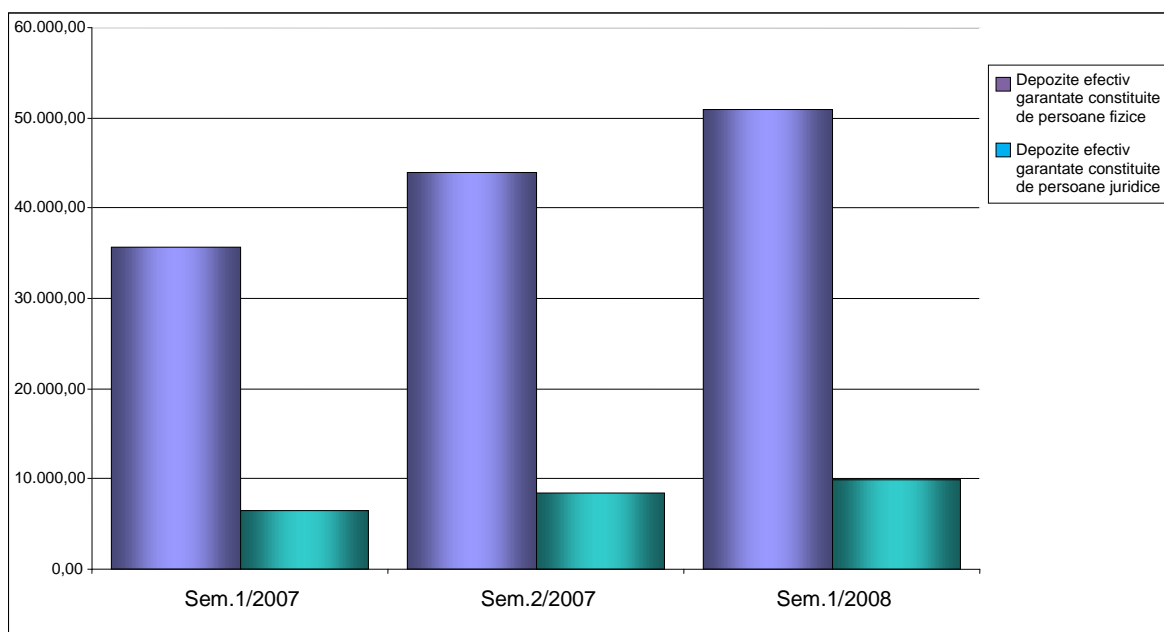

Figura 4.12. Evoluția valorii depozitelor efectiv garantate pe tipuri de titulari

4.1.5. Titularii de depozite totale

Situația numărului titularilor de depozite pe categorii, pentru perioada analizată, este prezentată în tabelul următor.

Tabelul 4.8

Nr. crt.		Sem. 1 2007	Sem. 2 2007	Sem. 1 2008	Rata nominală de modificare (%) sem. 1/2008 în raport cu:	
					Sem. 2/2007	Sem. 1/2007
1.	Numărul titularilor de depozite în sistemul bancar – nr. persoane	17.575.703	17.901.557	19.405.698	8,40	10,41
	▪ persoane fizice	16.590.237	16.979.772	18.455.653	8,69	11,24
	○ % în total	94,39	94,85	95,10	0,25 pp	0,71 pp
	▪ persoane juridice	985.466	921.785	950.045	3,07	-3,59
	○ % în total	5,61	5,15	4,90	-0,25 pp	-0,71 pp
2.	Numărul titularilor de depozite la instituțiile de credit participante la Fond – nr. persoane	17.264.893	17.489.878	18.940.941	8,30	9,71
	▪ persoane fizice	16.295.219	16.589.994	18.015.683	8,59	10,56
	○ % în total	94,38	94,85	95,12	0,26 pp	0,73 pp
	▪ persoane juridice	969.674	899.884	925.258	2,82	-4,58
	○ % în total	5,62	5,15	4,88	-0,26 pp	-0,73 pp

La sfârșitul sem. 1/2008 numărul de titulari de depozite totale în sistemul bancar a fost de 19.405.698 persoane, din care 95,10% persoane fizice (la sfârșitul perioadei analizate, existau 19,43 titulari de depozite persoane fizice la un titular persoană juridică). Se remarcă o creștere cu 8,40% a numărului total de titulari de depozite în sem. 1/2008 față de sem. 2/2007 și cu 10,41% față de sem. 1/2007.

Numărul titularilor de depozite persoane fizice a sporit în sem. 1/2008 cu 8,69% față de sem. 2/2007 și cu 11,24% față de sem. 1/2007, în timp ce pentru persoanele juridice în sem. 1/2008 creșterea a fost mult mai mică și numai în comparație cu sem. 2/2007 (3,07%).

Numărul titularilor de depozite la instituțiile de credit participante la Fond a reprezentat 97,61 % din numărul total în sistemul bancar pentru sem. 1/2008, menținându-se aproape constantă față de sem. 2/2007 și sem. 1/2007.

Evoluția pe trimestre a numărului titularilor de depozite este prezentată în tabelul următor.

Tabelul 4.9

	Trim. 1 2007	Trim. 2 2007	Trim. 3 2007	Trim. 4 2007	Trim. 1 2008	Trim. 2 2008	Rata medie trimestrială %
Numărul titularilor de depozite în sistemul bancar – nr. persoane	16.782.690	17.575.703	17.416.677	17.901.557	18.243.600	19.405.698	1,73
– Persoane fizice	15.915.583	16.590.237	16.525.972	16.979.772	17.292.893	18.455.653	1,74
– Persoane juridice	867.107	985.466	890.705	921.785	950.707	950.045	1,57
Numărul titularilor de depozite la instituțiile de credit participante la Fond – nr. persoane	16.498.449	17.264.893	17.067.526	17.489.878	17.809.313	18.940.941	1,71
– Persoane fizice	15.646.098	16.295.219	16.198.143	16.589.994	16.881.684	18.015.683	1,72
– Persoane juridice	852.351	969.674	869.383	899.884	927.629	925.258	1,54

Conform datelor din tabelul de mai sus, pe întregul sistem al instituțiilor de credit care își desfășoară activitatea în România se constată o creștere a numărului total de titulari de depozite cu o rată medie trimestrială de 1,73%, respectiv o majorare de 1,74 % a numărului titularilor persoane fizice și de 1,57 % a numărului titularilor persoane juridice.

Pe ansamblul instituțiilor de credit participante la Fond, rata medie trimestrială de creștere este de 1,71 % pentru numărul total de titulari de depozite, de 1,72% pentru numărul titularilor persoane fizice și de 1,54 % pentru numărul titularilor persoane juridice (vezi și graficul de mai jos).

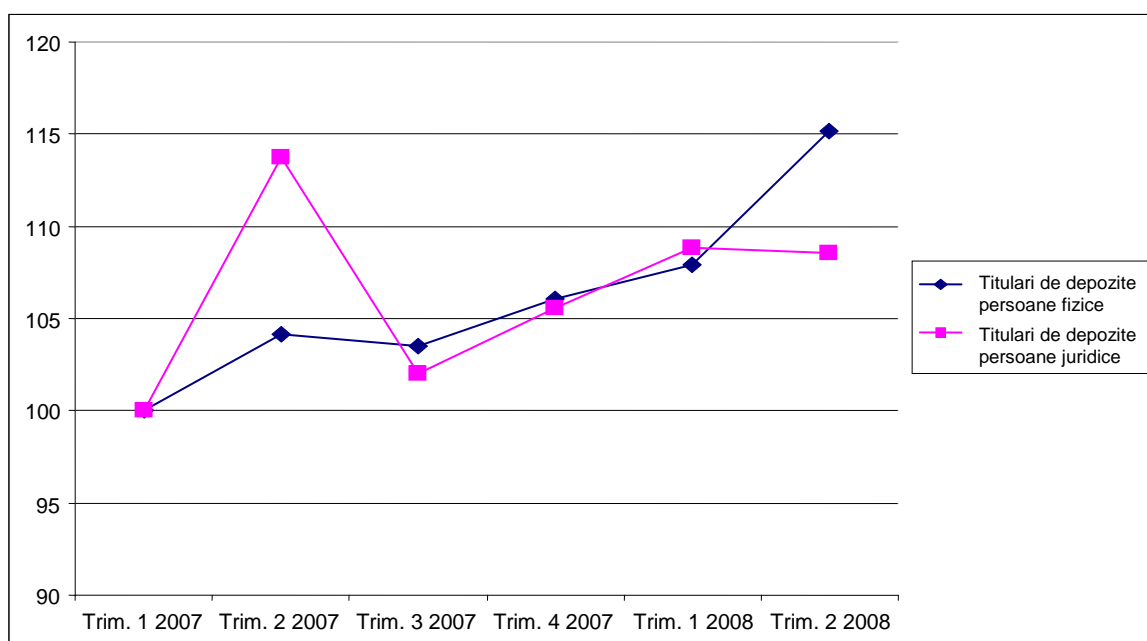

Figura 4.13. Dinamica numărului de titulari de depozite la instituțiile de credit participante la Fond

4.1.6. Titularii de depozite garantate

Evoluția numărului de titulari de depozite garantate se prezintă ca în tabelul de mai jos.

Tabelul 4.10

Nr. crt.	Număr titulari de depozite garantate	Sem. 1 2007	Sem. 2 2007	Sem. 1 2008	Rată de modificare (%) în comparație cu:	
					Sem. 2/2007	Sem.1/2007
1.	Total – număr	17.094.733	17.390.774	18.326.036	5,38	7,20
2.	▪ persoane fizice	16.257.355	16.584.742	17.437.066	5,14	7,26
	○ % în total	95,10	95,37	95,15	-0,22 pp	-0,05 pp
3.	▪ persoane juridice	837.378	806.032	888.970	10,29	6,16
	○ % în total	4,90	4,63	4,85	0,22 pp	0,05 pp

Numărul total de titulari de depozite garantate a crescut cu 5,38 % în sem. 1/2008 față de sem. 2/2007 și cu 7,20 % față de sem. 1/2007. În primele șase luni ale anului 2008 se constată o creștere mai accentuată a numărului titularilor persoane juridice comparativ cu numărul de titulari persoane fizice (+10,29% în cazul numărului titularilor persoane juridice față de +5,14% în cazul titularilor persoane fizice). Deși ponderea persoanelor

fizice este de 95,15% în total, în sem. 1/2008 se remarcă o ușoară scădere a ponderii de circa 0,22 pp în sem. 1/2008 față de sem. 2/2007.

Dinamica titularilor de depozite garantate este reprezentat în figura următoare.

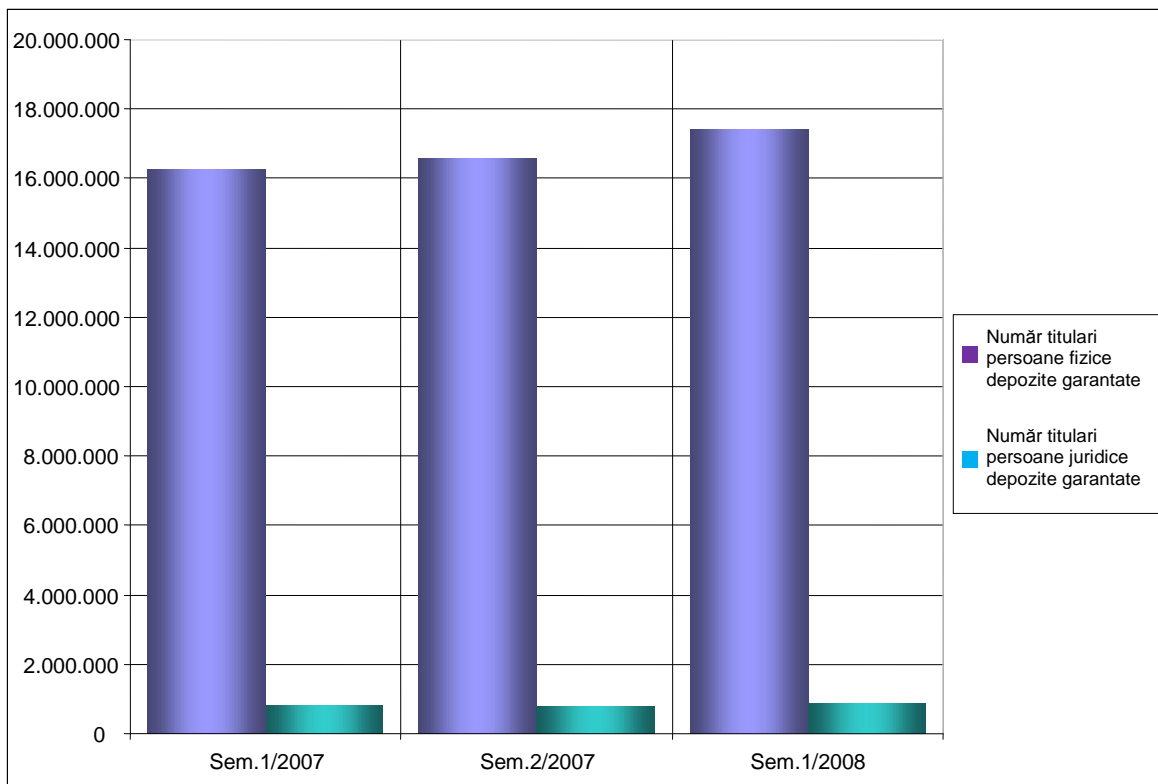

Figura 4.14. Dinamica numărului titularilor de depozite garantate

La nivel trimestrial, situația numărului titularilor de depozite garantate se prezintă în tabelul următor.

Tabelul 4.11

	Nr. titularilor de depozite garantate		
	Total	Persoane fizice	Persoane juridice
Trim. 1/2007	16.329.853	15.522.670	807.183
Trim. 2/2007	17.094.733	16.257.355	837.378
Trim. 3/2007	16.897.152	16.118.185	778.967
Trim. 4/2007	17.390.774	16.584.742	806.032
Trim. 1/2008	17.651.153	16.801.826	849.327
Trim. 2/2008	18.326.036	17.437.066	888.970
Rata medie nominală trimestrială – %	2,33	2,35	1,95

Rata medie trimestrială de creștere (pe cele șase trimestre examinate) a numărului total al titularilor de depozite garantate este de 2,33 %. Această situație indică o tendință favorabilă, pe termen mediu, pentru extinderea pieței monetare (inclusiv privind creșterea gradului de intermediere financiară, deoarece creșterea numărului și valorii depozitelor bancare poate constitui o sursă pentru creșterea creditului bancar, în primul rând a celui neguvernamental). În figura următoare este reprezentată evoluția numărului titularilor de depozite garantate, pe categorii de deponenți.

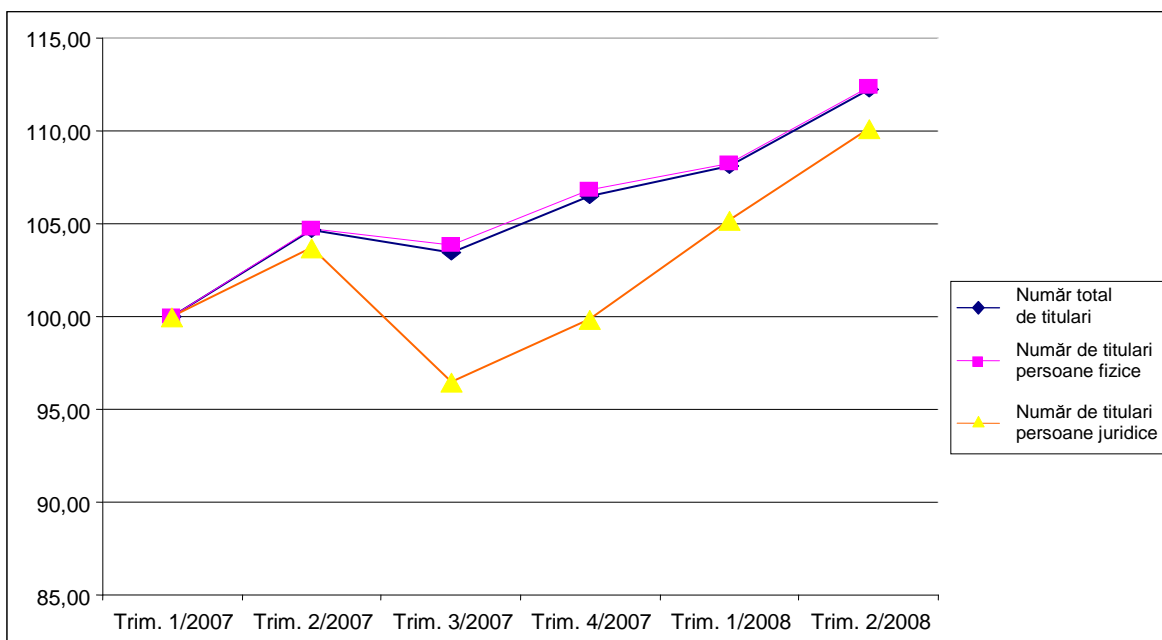

Figura 4.15. Dinamica trimestrială a numărului titularilor de depozite garantate

4.2. Indicatori derivați privind depozitele

4.2.1. Valoarea medie a depozitelor

În sem. 1/2008, comparativ cu sem. 2/2007 și sem. 1/2007, situația se prezintă astfel:

Tabelul 4.12

Nr. crt.	Indicator	Sem. 1 2007	Sem. 2 2007	Sem. 1 2008	Rată nominală sem. 1/2008 față de (%):	
					Sem. 2/2007	Sem. 1/2007
Total în sistemul bancar						
1.	Stoc depozite totale – mil. echiv. lei	163.134,70	218.539,30	244.855,88	12,04	50,09
	▪ <i>Persoane fizice</i>	54.205,60	69.284,40	80.902,53	16,77	49,25
	▪ <i>Persoane juridice</i>	108.929,10	149.254,90	163.953,35	9,85	50,51
2.	Nr. titulari depozite totale – nr. pers.	17.575.703	17.901.557	19.405.698	8,40	10,41
	▪ <i>Persoane fizice</i>	16.590.237	16.979.772	18.455.653	8,69	11,24
	▪ <i>Persoane juridice</i>	985.466	921.785	950.045	3,07	-3,59
3.	Valoarea medie a depozitelor – mii lei, din care:	9,28	12,21	12,62	3,36	35,94
	– pentru persoane fizice – mii lei	3,27	4,08	4,38	7,43	34,17
	– pentru persoane juridice – mii lei	110,54	161,92	172,57	6,58	56,13
Pentru instituțiile de credit participante la Fond						
1.	Stoc depozite totale – mil. echiv. lei	156.034,70	208.891,20	234.107,80	12,07	50,04
	▪ <i>Persoane fizice</i>	51.307,50	65.612,00	76.440,15	16,50	48,98
	▪ <i>Persoane juridice</i>	104.727,20	143.279,20	157.667,65	10,04	50,55
2.	Nr. titulari depozite totale – nr. pers.	17.264.893	17.489.878	18.940.941	8,30	9,71
	▪ <i>Persoane fizice</i>	16.295.219	16.589.994	18.015.683	8,59	10,56
	▪ <i>Persoane juridice</i>	969.674	899.884	925.258	2,82	-4,58
3.	Valoarea medie a depozitelor – mii lei, din care:	9,04	11,94	12,36	3,49	36,76
	– pentru persoane fizice – mii lei	3,15	3,95	4,24	7,28	34,76
	– pentru persoane juridice – mii lei	108,00	159,22	170,40	7,02	57,78

La nivelul întregului sistem bancar, în sem. 1/2008, valoarea medie a depozitelor a fost de 12,62 mii echivalent lei, cu o creștere de 3,36 % față de sem. 2/2007, respectiv de 35,94 % față de sem. 1/2007. Ea a fost de aproape 39,40 ori mai mare în cazul persoanelor juridice comparativ cu cel al persoanelor fizice (172,57 mii lei comparativ cu doar 4,38 mii lei). Se observă o tendință evidentă de creștere în sem. 1/2008 a valorii medii a unui depozit pe cele două categorii de titulari de depozite, persoane fizice și persoane juridice.

În cazul instituțiilor de credit participante la Fond, constatăm faptul că valoarea medie a depozitelor a ajuns, la sfârșitul sem. 1/2008, la 12,36 mii lei (cu o valoare de 4,24 mii lei pentru persoanele fizice, respectiv cu o valoare de 170,40 mii lei pentru persoanele juridice). Explicația pentru existența unei diferențe destul de mari între valoarea medie a depozitelor pentru persoanele juridice și cea pentru persoanele fizice (un raport de 40,19 ori) poate fi reprezentată de motivația diferită pentru constituirea de depozite bancare, precum și nivelul surselor financiare pentru constituirea acestor depozite bancare. Populația constituie depozite bancare preponderent pentru o investiție sau consum viitoare, din surse financiare de cele mai multe ori reprezentate de veniturile

salariale. Persoanele juridice constituie depozite bancare în principal din cifra de afaceri realizată, cu scopul de a fi utilizate ulterior, preponderent pentru plata unor furnizori sau pentru investiții.

4.2.2. Valoarea medie a depozitelor garantate

În ceea ce privește situația depozitelor garantate, datele se prezintă astfel:

Tabelul 4.13

Nr. crt.	Indicator	Sem. 1 2007	Sem. 2 2007	Sem. 1 2008	Rată nominală de modificare (%) sem. 1/2008 în comparație cu:	
					sem. 2 2007	sem. 1 2007
1.	Stoc total depozite garantate – mil. echiv. lei	75.229,50	99.542,20	108.956,73	9,46	44,83
	○ Persoane fizice	51.286,90	65.385,40	75.218,07	15,04	46,66
	○ Persoane juridice	23.942,60	34.156,80	33.738,66	-1,22	40,91
2.	Stoc total depozite efectiv garantate – mil. echiv. lei	42.249,07	52.485,64	60.885,59	16,00	44,11
	○ Persoane fizice	35.753,45	44.004,62	50.996,34	15,89	42,63
	○ Persoane juridice	6.495,62	8.481,02	9.889,25	16,60	52,25
3.	Număr titulari de depozite garantate – total	17.094.733	17.390.774	18.326.036	5,38	7,20
	○ Persoane fizice	16.257.355	16.584.742	17.437.066	5,14	7,26
	○ Persoane juridice	837.378	806.032	888.970	10,29	6,16
4.	Valoarea medie a depozitelor garantate – mii echiv. lei	4,40	5,72	5,95	3,87	35,10
	○ Persoane fizice	3,15	3,94	4,31	9,41	36,74
	○ Persoane juridice	28,59	42,38	37,95	-10,44	32,74

În privința valorii medii a depozitelor garantate, se constată o creștere ușoară a nivelului acesteia în sem. 1/2008 față de sem. 2/2007 (5,95 mii echivalent lei față de 5,72 mii echivalent lei). În perioada menționată, valoarea medie a depozitelor garantate ale persoanelor fizice a sporit cu 9,41 %, în timp ce în cazul persoanelor juridice s-a înregistrat o scădere cu 10,44%.

4.2.3. Gradul de concentrare a valorii depozitelor bancare constituite la instituțiile de credit participante la Fond

4.2.3.1. Gradul de concentrare a valorii depozitelor bancare totale

Gradul de concentrare a depozitelor constituie un semnal important privind tendințele macroeconomice ale pieței monetare și ale evoluției structurii concurențiale a pieței în cauză.

Pentru sem. 1/2008, 70,60 % din valoarea totală a depozitelor se concentrează în 7 instituții de credit participante la Fond (21,87 % din numărul total de instituții de credit participante la Fond existente la sfârșitul semestrului respectiv), față de situația din sem. 2/2007, când circa 81,18 % din valoarea totală a depozitelor se concentra în 9 instituții de credit participante la Fond (adică în 24,32 % din numărul total de instituții de credit participante la Fond existente la sfârșitul semestrului respectiv), în timp ce în sem. 1/2007, analiza ABC indică faptul că 73,72 % din valoarea totală a depozitelor se concentra în 7 instituții de credit (adică în circa 21,20 % din numărul total de instituții de credit participante la Fond existente la sfârșitul semestrului respectiv).

Coeficientul de omogenizare⁶ al distribuției valorii totale a depozitelor bancare între instituțiile de credit participante la Fond este de 33,27 % în sem. 1/2008, față de 34,78% în sem. 2/2007 și față de 36,18 în sem. 1/2007, ceea ce indică o scădere a omogenității distribuției stocului total de depozite între instituțiile de credit participante la Fond în sem. 1/2008 față de sem. 1/2007 și față de sem. 1/2007.

4.2.3.2. Gradul de concentrare a valorii depozitelor garantate

Din punctul de vedere al depozitelor garantate, în sem. 1/2008, analiza ABC indică faptul că o proporție de 80,75 % din totalul acestei categorii de depozite este concentrată într-un număr de 7 instituții de credit participante la Fond (adică cca. 21,87 % din numărul total al instituțiilor existente), în timp ce în sem. 2/2007, analiza ABC indică faptul că 80,09 % din totalul acestei categorii de depozite este concentrată tot în 7 instituții de credit participante la Fond (adică în 21,87 % din numărul total de instituții existente la sfârșitul semestrului respectiv). Aceeași analiză relevă, pentru sem. 1/2007, faptul că 81,30 % din totalul categoriei de depozite analizate este concentrată în 7 instituții de credit participante la Fond (adică în 21,87 % din numărul total de instituții existente la sfârșitul semestrului respectiv). Calculând coeficientul de omogenizare a distribuției valorii depozitelor garantate între instituțiile de credit participante la Fond, rezultă că acesta este de 30,57 în sem. 1/2008, în timp ce în sem. 2/2007 a fost de 35,48, respectiv de 37,41 în sem. 1/2007.

Evoluția gradului de omogenizare/concentrare a valorii totale a depozitelor, respectiv a valorii depozitelor garantate, este prezentată în figura următoare.

⁶ Coeficientul de omogenizare a structurii unui agregat îl calculăm pe baza coeficientului Onicescu-Herfindahl.

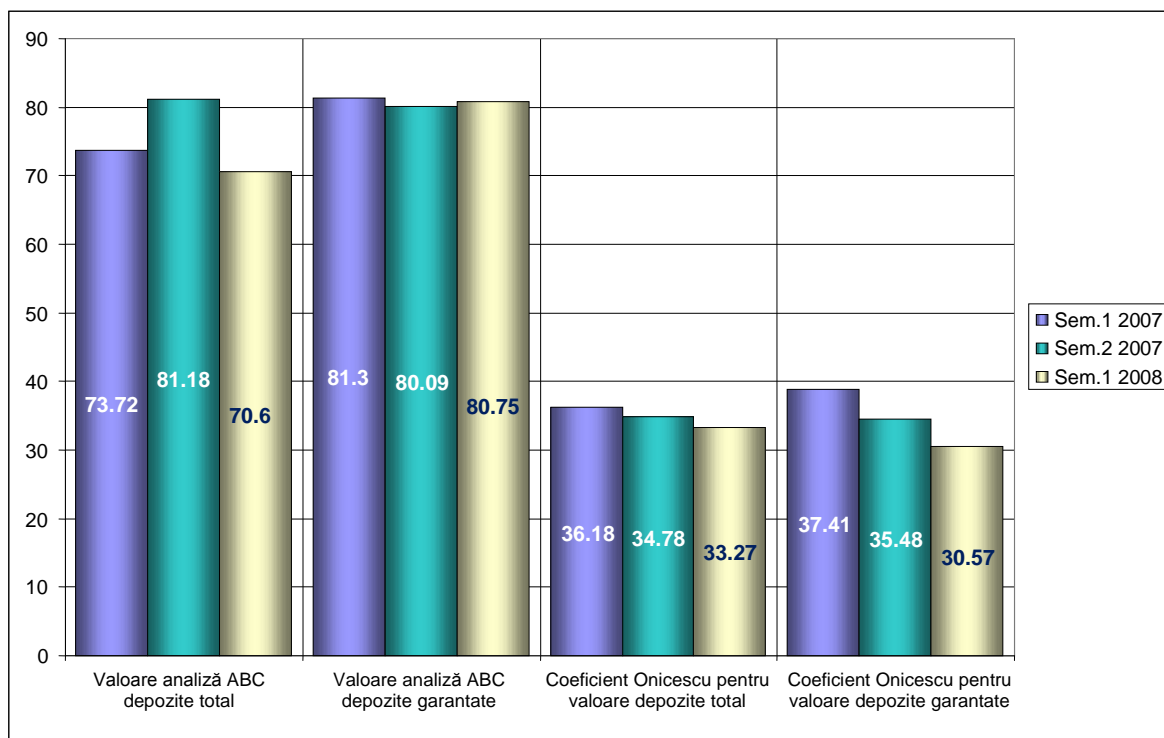

Figura 4.16. Evoluția gradului de omogenizare a distribuției valorii totale a depozitelor și a valorii totale a depozitelor garantate după metodele ABC și Onicescu-Herfindahl

4.2.4. Gradul de concentrare a titularilor de depozite garantate

Pentru sem. 1/2008, analiza ABC a gradului de concentrare a titularilor de depozite garantate indică faptul că 86,32 % din numărul acestor titulari erau concentrați la 7 instituții de credit participante la Fond (21,87 % din numărul total de instituții de credit), în timp ce pentru sem. 2/2007, analiza ABC a gradului de concentrare a titularilor de depozite garantate indică faptul că 81,20 % dintre aceștia și-au orientat cererea lor de depozite către 18,18 % din numărul total al instituțiilor de credit.

Coeficientul Onicescu-Herfindahl pentru numărul total de deponenți cu depozite garantate a fost, în sem. 1/2008 de 35,87, față de 36,35 în sem. 2/2007. Aceste rezultate relevă o reducere a gradului de omogenizare a distribuției titularilor de depozite garantate în sem. 1/2008, comparativ cu sem. 2/2007.

4.2.5. Valoarea marginală a depozitelor bancare

Mărimile marginale reprezintă indicatori mult mai semnificativi cu privire la dinamica variabilelor economice decât mărimile medii (sunt mai cuprinzătoare și vizează nivelul macroeconomic).

Întrucât datele statistice primare cu privire la depozite (totale și garantate) constituite la instituțiile de credit participante la Fond au în vedere stocul de depozite la sfârșitul intervalului de analiză, iar mărimea marginală implică fluxul, variația absolută a valorii depozitelor totale, respectiv garantate, în raport de variația unor indicatori care „însoțesc“

depozitele din punct de vedere structural sau funcțional, o putem determina pe baza: 1. valorii totale marginale a depozitelor în raport cu PIB; 2. valorii totale marginale a depozitelor în raport cu numărul titularilor de depozite; 3. valorii totale marginale a depozitelor în raport cu economisirea totală.

4.2.5.1. Valoarea marginală a depozitelor în raport cu PIB

Tabelul 4.14

Nr. crt.	Indicator	Sem. 1 2007	Sem. 2 2007	Sem. 1 2008	Rata nominală de modificare (%) sem. 1/2008 față de:	
					Sem. 2/2007	Sem. 1/2007
1.	Stoc depozite totale* – mil. echiv. lei, din care:	156.034,70	208.891,20	234.107,80	12,07	50,04
	▪ denominat în lei	84.071,00	105.536,75	124.486,58	17,96	48,07
	▪ denominat în valută	71.963,70	103.354,45	109.621,22	6,06	52,33
2.	PIB nominal ⁷ – mil. echiv. lei	155.905	248.804	186.570**	-25,01	19,67
3.	Depozitul total marginal ⁸ – echiv. lei, din care:	0,270	0,212	0,135	-36,38	-49,99
	▪ <i>denominat în lei</i>	0,165	0,086	0,101	17,44	-38,79
	▪ <i>denominat în valută</i>	0,105	0,126	0,034	-73,38	-68,11

* Constituite la instituțiile de credit participante la Fond.

** Estimări CCFM – Victor Slăvescu.

Valoarea marginală a depozitelor în raport cu PIB este de 0,135 lei în sem. 1/2008, ceea ce înseamnă că s-au economisit sub forma depozitelor 0,135 lei pentru fiecare leu realizat suplimentar în economia națională, pe sem. 1/2008. Este o înclinație marginală relativ importantă care a fost influențată de: a) diferența posibilă între variația PIB și variația valorii depozitelor bancare; b) „oscilația” sezonieră (semestrială) importantă a PIB. Pentru sem. 1 din 2008, pe monede de denominare, cea mai mare înclinație marginală spre „economisire” se manifestă la depozitele totale în lei (echivalent 0,101 lei pentru fiecare leu realizat suplimentar în economia națională), în timp ce înclinația marginală spre economisire în valută este de doar 0,034 lei pentru fiecare leu realizat suplimentar în economia națională. Creșterea valorii marginale a depozitelor în lei și, în același timp, diminuarea valorii marginale a depozitelor în valută indică o „preferință” pentru economisirea în moneda națională. Evoluția valorii marginale a depozitelor în raport cu PIB este reprezentată în figura următoare.

⁷ Întrucât PIB este, prin definiție, un flux, nu mai este cazul să determinăm un alt flux pentru PIB (dacă am face astfel, am determina, de fapt, un flux de ordinul 2). Cum fluxul valorii depozitelor bancare reprezintă o diferență de ordinul 1 a stocului de depozite bancare, din motive metodologice vom considera valoarea semestrială a PIB ca fiind chiar fluxul PIB al perioadei respective, adică tot o diferență de ordinul 1.

⁸ Valoarea totală marginală a depozitelor se obține ca raport între fluxul valorii depozitelor bancare și PIB pentru perioada analizată.

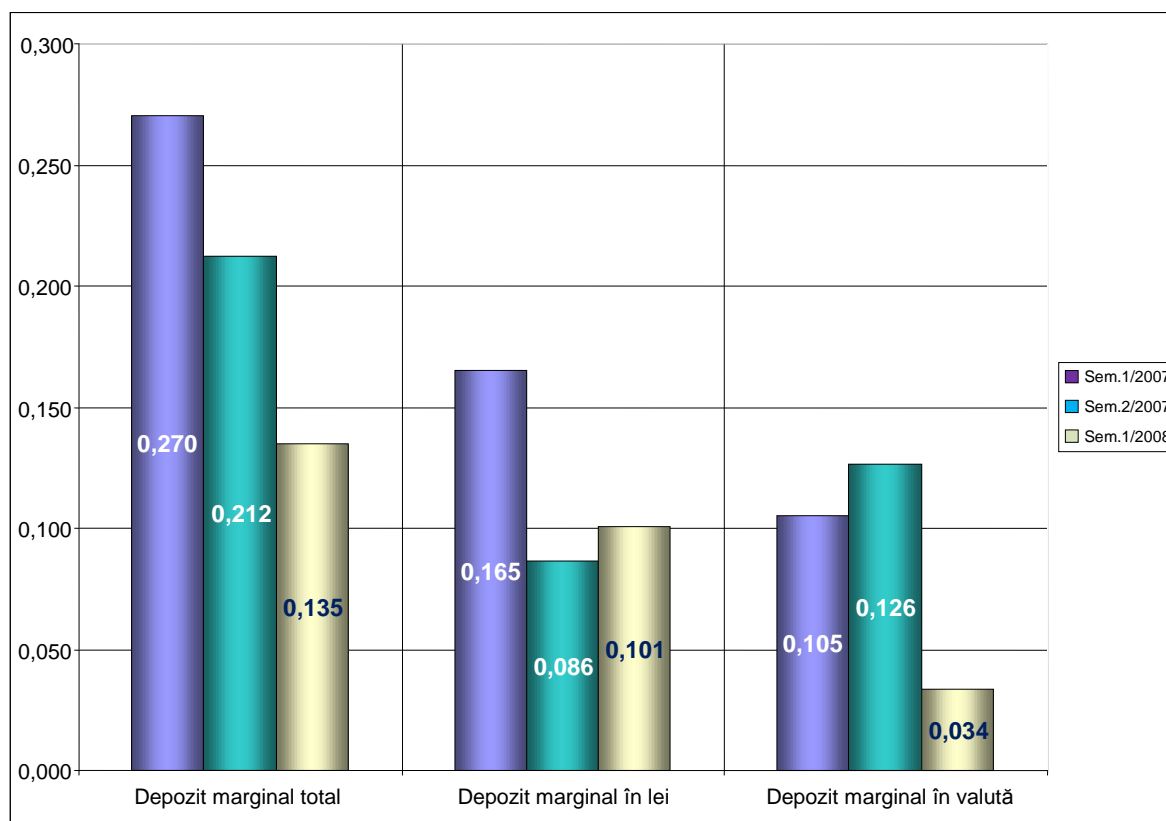

Figura 4.17. Evoluția valorii marginale a depozitelor în raport cu PIB

4.2.5.2. Valoarea marginală a depozitelor în raport cu numărul de titulari de depozite

Tabelul 4.15

Nr. crt.	Indicator	Sem. 1 2007	Sem. 2 2007	Sem. 1 2008	Rata nominală de modificare (%) sem. 1/2008 față de:	
					Sem. 2 2007	Sem. 1 2007
1.	Stoc depozite total – mil. echiv. lei, din care:	156.034,70	208.891,20	234.107,80	12,07	50,04
	▪ stoc pentru persoane fizice	51.307,50	65.612,00	76.440,15	16,50	48,98
	▪ stoc pentru persoane juridice	104.727,20	143.279,20	157.667,65	10,04	50,55
2.	Total titulari de depozite, nr. persoane, din care:	17.264.893	17.489.878	18.940.941	8,30	9,71
	▪ persoane fizice	16.295.219	16.589.994	18.015.683	8,59	10,56
	▪ persoane juridice	969.674	899.884	925.258	2,82	-4,58
3.	Valoarea totală marginală a depozitelor ⁹ – echiv. mii lei, din care:	-51,91	234,93	17,38	-92,60	3,98 ori
	▪ persoane fizice	-8,32	48,53	7,60	-84,35	2,1 ori
	▪ persoane juridice	464,02	-552,40	567,05	2,03 ori	22,21

⁹ Depozitul total marginal se obține ca raport între fluxul depozitelor bancare și fluxul semestrial de titulari de depozite pentru perioada analizată.

Valoarea marginală a depozitelor în raport cu numărul total de deponenți a scăzut în sem. 1/2008 față de sem. 2/2007, ajungând ca, la creșterea numărului de titulari cu o persoană, valoarea totală a depozitelor să crească cu 17,38 mii lei. În structură, se remarcă valoarea totală marginală a depozitelor persoanelor juridice, care a atins 567,05 mii lei în sem. 1/2008, cu o creștere semnificativă față de sem. 2/2007.

4.2.5.3. Valoarea totală marginală a depozitelor în raport cu economisirea totală

Tabelul 4.16

Nr. crt.	Indicator	Sem. 1 2007	Sem. 2 2007	Sem. 1 2008	Rata nominală a sem. 1/2008 față de: (%)	
					Sem. 2 2007	Sem. 1 2007
1.	Stoc depozite totale – mil. echiv. lei, din care:	156.034,70	208.891,20	234.107,80	12,07	50,04
	▪ stoc denominat în lei	84.071,00	105.536,70	124.486,58	17,96	48,07
	▪ stoc denominat în valută	71.963,80	103.354,40	109.621,22	6,06	52,33
2.	Economisirea totală nominală ¹⁰ – mil. echiv. lei, din care:	14.672,00	48.752,00	14.240,00	-70,79	-2,94
3.	Valoarea totală marginală a depozitelor ¹¹ – echiv. lei, din care:	2,87	1,08	1,77	63,33	-38,34
	▪ denominat în lei	1,75	0,44	1,33	202,23	-24,07
	▪ denominat în valută	1,12	0,64	0,44	-31,65	-60,68

În raport cu economisirea totală, valoarea marginală a depozitelor este mai mare cu peste 63,33 % în sem. 1/2008 față de sem. 2/2007. În sem. 1/2008, la fiecare creștere cu un leu a economisirii totale, depozitele cresc cu 1,77 lei, ceea ce implică, pe de o parte, un proces de dezechimonisire în perioada trecută, iar pe de altă parte, utilizarea creditului bancar sau a altor categorii de credite pentru a constitui depozite bancare. Din cei 1,77 lei cu care cresc depozitele totale pentru fiecare creștere cu un leu a economisirii totale, 1,33 lei sunt constituiți ca depozite denominate în lei, iar 0,44 lei sunt constituiți ca depozite denominate în valută.

¹⁰ Determinată ca diferență între PIB nominal și consumul final nominal total. Ca și PIB, economisirea este considerată a fi deja un flux (adică o diferență de ordinul 1).

¹¹ Valoarea marginală a depozitelor se obține ca raport între fluxul valorii depozitelor bancare și economisirea totală nominală pentru perioada analizată

4.2.6. Valoarea marginală a depozitelor garantate

4.2.6.1. Valoarea marginală a depozitelor garantate în raport cu PIB

Tabelul 4.17

Nr. crt.	Indicator	Sem. 1 2007	Sem. 2 2007	Sem. 1 2008	Rata nominală de modificare (%) sem. 1/2008 față de:	
					Sem.2 2007	Sem.1 2007
1.	Stoc depozite garantate – mil. echiv. lei, din care:	75.229,50	99.542,20	108.956,73	9,46	44,83
	▪ stoc pentru persoane fizice	51.286,90	65.385,40	75.218,07	15,04	46,66
	▪ stoc pentru persoane juridice	23.942,60	34.156,80	33.738,66	-1,22	40,91
2.	Stoc depozite garantate – mil. echiv. lei, din care:	75.229,50	99.542,20	108.956,73	9,46	44,83
	▪ denominat în lei	41.627,90	54.008,40	70.794,70	31,08	70,07
	▪ denominat în valută	33.601,60	45.533,80	38.162,03	-16,19	13,57
3.	Stoc depozite garantate pentru persoane fizice – mil. echiv. lei, din care:	51.286,90	65.385,40	75.218,07	15,04	46,66
	▪ stoc depozite denuminate în lei	28.389,50	34.606,20	46.345,50	33,92	63,25
	▪ stoc depozite denuminate în valută	22.897,40	30.779,10	28.872,57	-6,19	26,10
4.	Stoc depozite garantate pentru persoane juridice – mil. echiv. lei, din care:	23.942,60	34.156,80	33.738,66	-1,22	40,91
	▪ stoc depozite denuminate în lei	13.238,40	19.402,10	24.449,20	26,01	84,68
	▪ stoc depozite denuminate în valută	10.704,20	14.754,70	9.289,46	-37,04	-13,22
5.	PIB nominal – mil. echiv. lei, din care:	155.905,00	248.804,00	186.570,00*	-25,01	19,67
6.	Valoarea marginală a depozitelor garantate – echiv. lei, din care:	0,056	0,098	0,050	-48,36	-10,68
	▪ persoane fizice	0,050	0,057	0,053	-6,99	4,84
	▪ persoane juridice	0,006	0,041	-0,002	-21,5 ori	-4 ori
7.	Valoarea marginală a depozitelor garantate – echiv. lei, din care:	0,056	0,098	0,050	-48,36	-10,68
	▪ denominat în lei	0,030	0,050	0,090	80,81	197,64
	▪ denominat în valută	0,026	0,048	-0,040	-2,2 ori	-2,5 ori
8.	Valoarea marginală a depozitelor garantate constituite de persoanele fizice – echiv. lei, din care:	0,050	0,057	0,053	-6,99	4,84
	▪ denominat în lei	0,032	0,025	0,063	151,82	97,19
	▪ denominat în valută	0,018	0,032	-0,010	-4,2 ori	-2,8 ori
9.	Valoarea marginală a depozitelor garantate constituite de persoanele juridice – echiv. lei, din care:	0,006	0,041	-0,002	-21,5 ori	-4 ori
	▪ denominat în lei	-0,002	0,025	0,027	8	14,5 ori
	▪ denominat în valută	0,008	0,016	-0,029	-2,8 ori	-4,6 ori

* Estimări CCFM – Victor Slăvescu.

La sfârșitul sem. 1/2008, valoarea marginală a depozitelor garantate în raport cu PIB este de 0,050 lei, ceea ce înseamnă că, la fiecare leu realizat suplimentar la nivelul PIB, circa 5 bani intră în depozitele garantate.

4.2.6.2. Valoarea marginală a depozitelor garantate în raport cu numărul de titulari de depozite garantate

Tabelul 4.18

Nr. crt.	Indicator	Sem. 1 2007	Sem. 2 2007	Sem. 1 2008	Rata nominală de modificare (%) sem. 1/2008 față de:	
					Sem. 2 2007	Sem. 1 2006
1.	Stoc depozite garantate – mil. echiv. lei, din care:	75.229,50	99.542,20	108.956,73	9,46	44,83
	▪ stoc persoane fizice	51.286,90	65.385,40	75.218,07	15,04	46,66
	▪ stoc persoane juridice	23.942,60	34.156,80	33.738,66	-1,22	40,91
2.	Numărul titularilor de depozite garantate – nr. persoane, din care:	17.094.733	17.390.774	18.326.036	5,38	7,20
	▪ persoane fizice	16.257.355	16.584.742	17.437.066	5,14	7,26
	▪ persoane juridice	837.378	806.032	888.970	10,29	6,16
3.	Valoarea marginală a depozitelor garantate – echiv. mii lei, din care:	5,83	82,13	10,07	-87,74	72,68
	▪ persoane fizice	5,29	43,06	11,54	-73,21	117,93
	▪ persoane juridice	31,86	-325,85	-5,04	64,6 ori	-7,3 ori

Valoarea marginală a depozitelor garantate, aferentă variației numărului total de deponenți, a înregistrat o scădere de 87,74% în sem. 1/2008 față de sem. 2/2007, ajungând la 10,07 mii lei, ca urmare a scăderii fluxului de depozite garantate cu 61,28 %. Semnificația economică a acestui rezultat este aceea că, la creșterea numărului de titulari garantați cu o unitate, volumul depozitelor garantate crește cu 10,07 mii lei în sem 1/2008.

4.2.6.3. Valoarea marginală a depozitelor garantate în raport cu economisirea totală

Valoarea marginală a depozitelor garantate este de aproape 0,661 lei pentru fiecare leu economisit suplimentar. Datele complete privind înclinația valoarea marginală a depozitelor garantate în raport cu economisirea totală sunt prezentate în tabelul următor.

Tabelul 4.19

Nr. crt.	Indicator	Sem. 1 2007	Sem. 2 2007	Sem. 1 2008	Rata nominală de modificare (%) sem. 1/2008 față de:	
					Sem. 2 2007	Sem. 1 2007
0	1	2	3	4	5	6
1.	Stoc depozite garantate – mil. echiv. lei	75.229,50	99.542,20	108.956,73	9,46	44,83
	▪ stoc pentru persoane fizice	51.286,90	65.385,40	75.218,07	15,04	46,66
	▪ stoc pentru persoane juridice	23.942,60	34.156,80	33.738,66	-1,22	40,91
2.	Stoc depozite garantate – mil. echiv. lei	75.229,50	99.542,20	108.956,73	9,46	44,83
	▪ denominat în lei	41.627,90	54.008,40	70.794,70	31,08	70,07
	▪ denominat în valută	33.601,60	45.533,80	38.162,03	-16,19	13,57

Tabelul 4.19 (continuare)

0	1	2	3	4	5	6
3.	Stoc depozite garantate pentru persoane fizice – mil. echiv. lei	51.286,90	65.385,40	75.218,07	15,04	46,66
	▪ stoc depozite denuminate în lei	28.389,50	34.606,20	46.345,50	33,92	63,25
	▪ stoc depozite denuminate în valută	22.897,40	30.779,20	28.872,57	-6,19	26,10
4.	Stoc depozite garantate pentru persoane juridice – mil. echiv. lei	23.942,60	34.156,80	33.738,66	-1,22	40,91
	▪ stoc depozite denuminate în valută	10.704,20	14.754,70	9.289,46	-37,04	-13,22
5.	Economisirea totală nominală – mil. echiv. lei	14.672,00	48.752,00	14.240,00	-70,79	-2,94
6.	Valoarea marginală a depozitelor garantate – echiv. lei	0,600	0,499	0,661	32,57	10,13
	▪ persoane fizice	0,534	0,289	0,690	138,77	29,27
	▪ persoane juridice	0,066	0,210	-0,029	-8,2 ori	-3,3 ori
7.	Valoarea marginală a depozitelor garantate – echiv. lei	0,600	0,499	0,661	32,57	10,13
	▪ denominat în lei	0,321	0,254	1,179	364,19	266,99
	▪ denominat în valută	0,279	0,245	-0,518	-3,1 ori	-2,9 ori
8.	Valoarea marginală a depozitelor garantate constituite de persoanele fizice – echiv. lei	0,534	0,289	0,690	138,77	29,27
	▪ denominat în lei	0,339	0,128	0,824	546,49	143,13
	▪ denominat în valută	0,195	0,162	-0,134	-2,2 ori	-2,5 ori
9.	Valoarea marginală a depozitelor garantate constituite de persoanele juridice – echiv. lei	0,066	0,210	-0,029	-8,2 ori	-3,3 ori
	▪ denominat în lei	-0,018	0,126	0,355	180,34	0,37
	▪ denominat în valută	0,084	0,083	-0,384	-5,6 ori	-5,6 ori

În sem. 1/2008 comparativ cu sem. 2/2007, valoarea marginală a depozitelor garantate în raport cu economisirea totală a înregistrat o creștere cu 32,57%: la o creștere cu un leu a economisirii totale, valoarea depozitelor garantate crește cu circa 66 bani (față de o creștere de circa 50 de bani în sem. 2/2007 și de circa 60 de bani în sem. 1/2007). La nivelul sem. 1/2008 față de sem. 2/2007, creșterea valorii depozitelor garantate generate de creșterea cu un leu a economisirii totale depinde în totalitate de creșterea valorii depozitelor garantate constituite de către persoanele fizice. Pe monede de denominare, valoarea marginală a depozitelor garantate înregistrează o creștere față de sem. 2/2007 pentru depozitele garantate în lei de peste 364,19% și o scădere pentru depozitele garantate constituite în valută (-0,76%). În figurile 4.18a și 4.18b se prezintă evoluția valorii marginale a depozitelor garantate în raport cu economisirea totală:

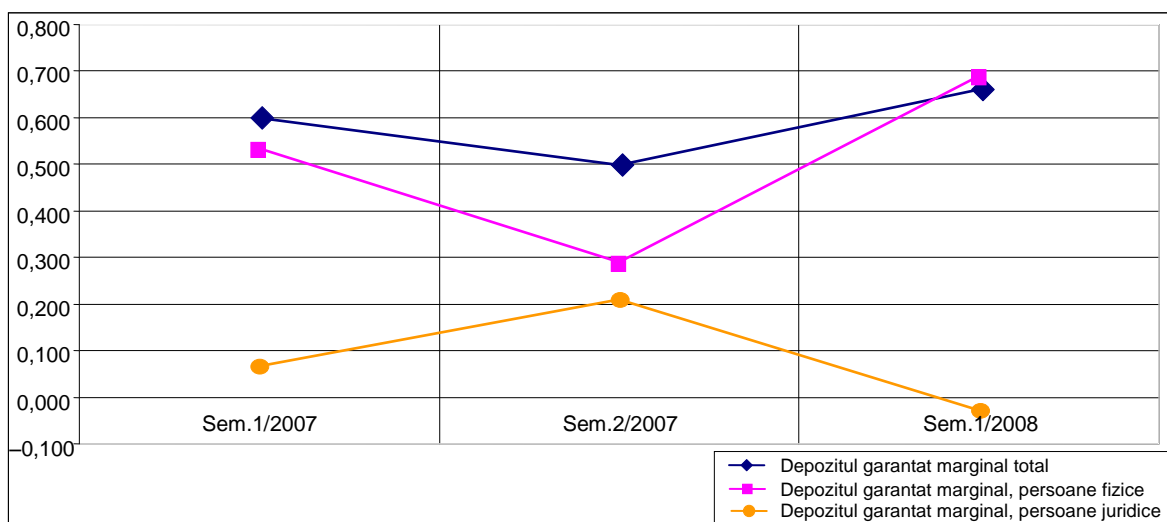

Figura 4.18a. Evoluția valorii marginale a depozitelor garantate pe total și pe categorii de deponenți

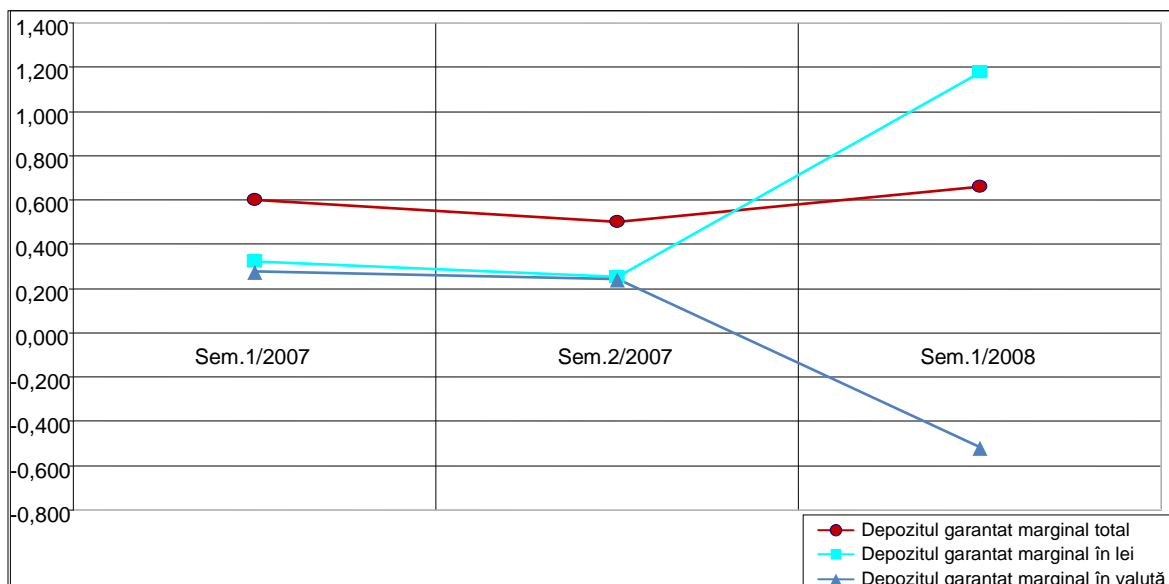

Figura 4.18b. Evoluția valorii marginale a depozitelor garantate pe total și pe monede de denominare

Se observă două tendințe:

- valoarea marginală a depozitelor garantate ale persoanelor fizice și valoarea marginală a depozitelor garantate ale persoanelor juridice au evoluții opuse;
- comparând sem. 1/2008 cu sem. 2/2007, se remarcă tendința valorii marginale a depozitelor garantate denuminate în lei de a se „depărta“ de valoarea marginală a depozitelor garantate denuminate în valută.

5. Factori, condiții, efecte și perspective ale dinamicii depozitelor în sistemul bancar și economisirii

Comportamentele de tip financiar ale persoanelor fizice sau juridice au cauzalități diverse, unele dintre acestea fiind total non-economice (efectul de contagiune, psihologice, așteptări subiective etc.). Totuși, în general, ele se subsumează dinamicii unor variabile macroeconomice care sunt fie generatoare, fie condiționale ale comportamentului de economisire, atât la nivelul volumului, cât și la nivelul structurii „portofoliului” de economisire. În cele ce urmează vom compara dinamica depozitelor (totale și garantate) cu dinamica câtorva variabile macroeconomice care sunt susceptibile să constituie cauzalități, în vederea extragerii unor concluzii privind comportamentele medii (statistice) în domeniul economisirii.

5.1. Inflația

Continuarea înrăutățirii perspectivei inflației și creșterea riscului deteriorării suplimentare a anticipațiilor inflaționiste au fost alimentate de sporirea și prelungirea în timp a deviației pozitive a PIB, reflectând o creștere accentuată a veniturilor și o dinamică relativ susținută a creditării. Pe fondul menținerii incertitudinilor ce continuă să afecteze mediul economic internațional, pe plan intern sunt de menționat riscurile legate de creșterea salariilor în exces față de dinamica productivității muncii, posibila implementare a unei politici bugetare mai laxe decât cea asumată, potențiala continuare a deprecierei leului și a creșterii prețurilor internaționale ale petrolului. Riscurile inflaționiste induse de evoluția pe termen scurt a cererii continuă să fie majore, datele statistice parțiale aferente trim. II 2008 sugerând ca fiind posibile prelungirea creșterii economice susținute, precum și menținerea dinamicii foarte ridicate a cererii interne.

Inflația constituie atât un factor de încurajare a economisirii sub forma depozitelor, cât și unul de descurajare. Încurajarea decurge din faptul că deponenții potențiali doresc să-și conserve puterea de cumpărare a economisirilor, iar descurajarea din faptul că „fructificarea” dată de dobânda pasivă bancară real pozitivă poate fi mai mică decât alte alternative de economisire. Pe ansamblu, inflația poate fi un factor cauzal al economisirii sub forma depozitelor bancare. Pe perioada analizată în studiu, inflația (rata medie semestrială a prețurilor bunurilor de consum) și valoarea totală a depozitelor bancare se prezintă după cum urmează:

Tabelul 5.1

Nr. crt.	Indicatorul	Sem. 1/2007	Sem. 2/2007	Sem. 1/2008
1.	Valoarea totală a depozitelor în sistemul bancar – echiv. mil. lei	163.134,70	218.539,30	244.855,88
2.	Valoarea depozitelor garantate – echiv. mil. lei	75.229,50	99.542,20	108.956,73
3.	Inflația medie semestrială ¹² – %	3,80	5,80	3,57

Figura 5.1. Evoluția valorii totale a depozitelor în sistemul bancar, a valorii depozitelor garantate și a inflației medii semestriale în perioada 1 ianuarie 2007 – 30 iunie 2008

Acțiunea cu precădere a factorului de natură exogenă asupra ofertei pune, de regulă, într-o altă corelație atitudinea consumatorului față de percepția evoluției inflației și a capacității de acțiune a băncii centrale, cu efect asupra fenomenului de erodare a înclinației spre economisire. Astfel, prețurile de consum mai ridicate, cu o perspectivă de aceeași natură, consumă mai mult din venitul disponibil, cu efect direct asupra nivelului de economisire.

Creșterea veniturilor nominale ale populației din sem. 2/2007 a reușit să inducă o reducere clară de viteză a erodării nivelului lor real și, în această perspectivă, înclinația de a economisi a fost mai accentuată spre sfârșitul intervalului.

¹² Față de media semestrului anterior.

5.2. Rata medie nominală a dobânzii bancare pasive

Randamentele pieței interbancare au continuat să crească în sem 1/2008, iar cursul leu/euro s-a re poziționat pe un trend ușor descendent, diminuându-și treptat volatilitatea. Dinamica anuală a masei monetare a rămas la un nivel înalt în perioada analizată, reflectând menținerea ritmului alert de creștere a creditului acordat sectorului privat, majorarea cheltuielilor bugetare, dar și influența unor factori conjuncturali.

Ratele dobânzilor pieței monetare interbancare au urmat traiectoria ascendentă a ratei dobânzii de politică monetară. Încorporând majorările succesive ale acesteia, dar și efectul relativei sporiri a restrictivității condițiilor lichidității în prima parte a intervalului, media randamentelor depozitelor interbancare a urcat până la 10,1%.

Rata dobânzii bancare pasive constituie, în mod evident, coeficientul de fructificare directă a depozitelor. Pe perioada analizată, valoarea medie nominală a acestui indicator a crescut la depozitele denuminate în valută (atât pentru persoane fizice, cât și pentru persoane juridice) la nivelul sem. 1/2008, comparativ cu sem. 2/2007. La depozitele denuminate în lei, între cele două semestre menționate se înregistrează o creștere a ratei medii a dobânzii bancare pasive pentru depozitele constituite de către persoanele juridice, cu mult mai mare comparativ cu rata corespunzătoare a dobânzii la depozitele constituite de către persoanele fizice. Datele statistice privind dinamica ratei medii nominale bancare pasive și dinamica depozitelor garantate se prezintă în tabelul următor.

Tabelul 5.2

Nr. crt.	Indicatorul	Sem. 1 2007	Sem. 2 2007	Sem. 1 2008	Rata nominală de modificare (%) sem. 1/2008 față de:	
					Sem. 2 2007	Sem. 1 2007
1	Valoarea depozitelor garantate constituite de persoanele fizice în lei (mii lei)	28.389,50	34.606,20	46.345,50	33,92	63,25
2	Valoarea depozitelor garantate constituite de persoanele fizice în valută (echivalent mii lei)	22.897,40	30.779,10	28.872,57	-6,19	26,10
3	Valoarea depozitelor garantate constituite de persoanele juridice în lei (mii lei)	13.238,40	19.402,10	24.449,20	26,01	84,68
4	Valoarea depozitelor garantate constituite de persoanele juridice în valută (echivalent mii lei)	10.704,20	14.754,70	9.289,46	-37,04	-13,22
5	Rata medie a dobânzii bancare pasive pentru persoanele fizice, în lei – %	6,80	6,66	7,52*	0,86 pp	0,72 pp
6	Rata medie a dobânzii bancare pasive pentru persoanele fizice, în valută (echivalent mii lei) – %	3,24	3,53	3,95*	0,42 pp	0,71 pp
7	Rata medie a dobânzii bancare pasive pentru persoanele juridice, în lei – %	7,13	6,58	8,35*	1,77 pp	1,22 pp
8	Rata medie a dobânzii bancare pasive pentru persoanele juridice, în valută (echivalent mii lei) – %	3,29	3,33	3,92*	0,59 pp	0,63 pp

* Estimări CCFM – Victor Slăvescu.

Cea mai puternică legătură statistică se constată pentru valoarea depozitelor garantate denuminate în lei, constituite de persoanele fizice, în celelalte cazuri legătura fiind de intensitate medie.

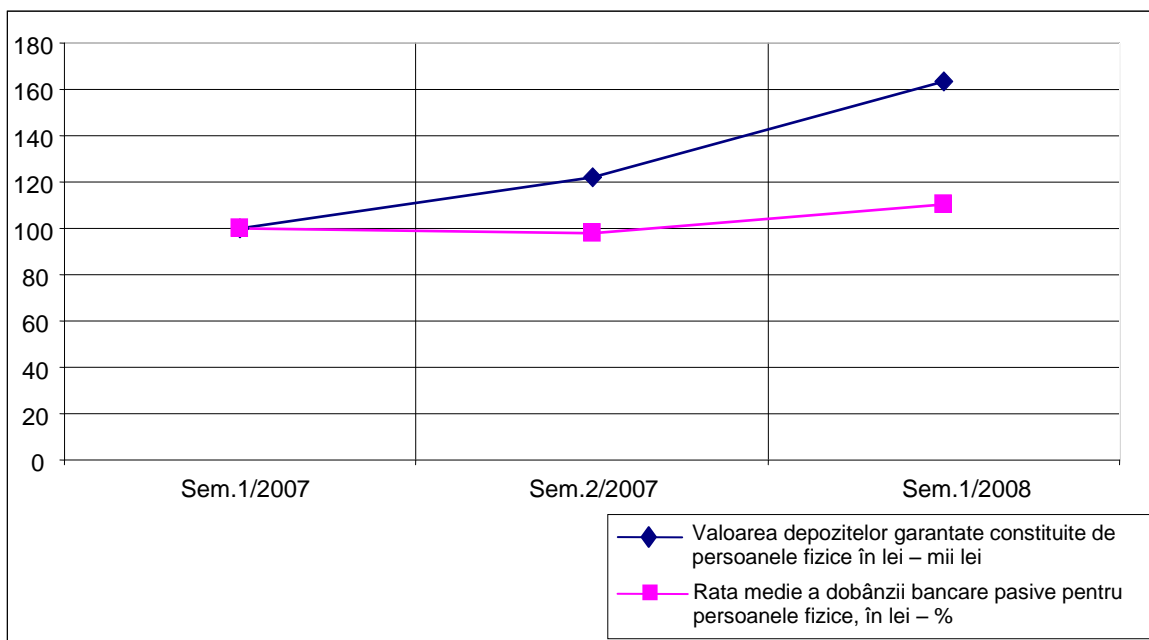

Figura 5.2. Evoluția valorii depozitelor garantate constituite în lei ale persoanelor fizice și a ratei medii a dobânzii bancare pasive pentru depozite în lei ale persoanelor fizice

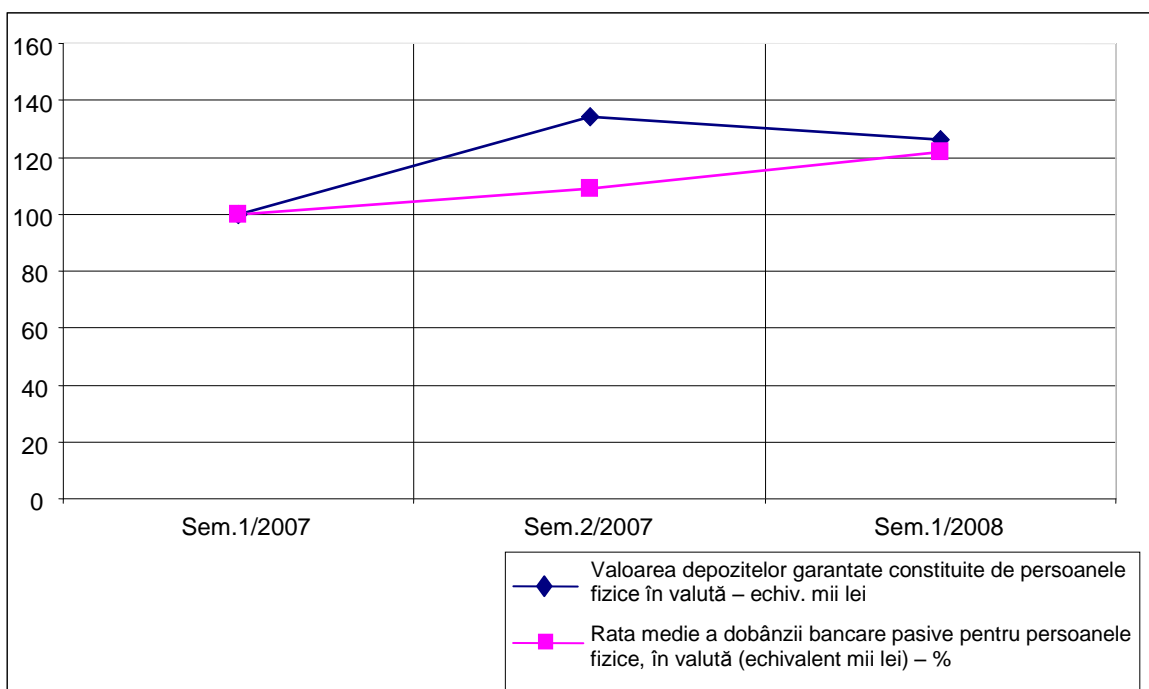

Figura 5.3. Evoluția valorii depozitelor garantate constituite în valută ale persoanelor fizice și a ratei medii a dobânzii bancare pasive pentru depozite în valută ale persoanelor fizice

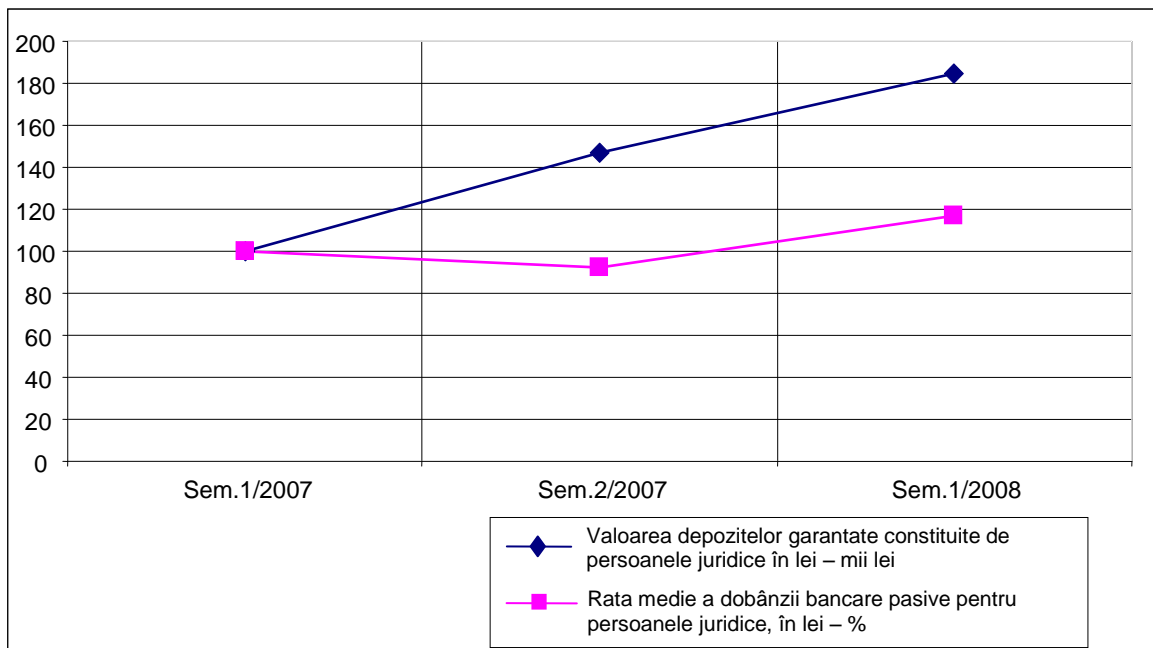

Figura 5.4. Evoluția valorii depozitelor garantate constituite în lei ale persoanelor juridice și a ratei medii a dobânzii bancare pasive pentru depozite în lei ale persoanelor juridice

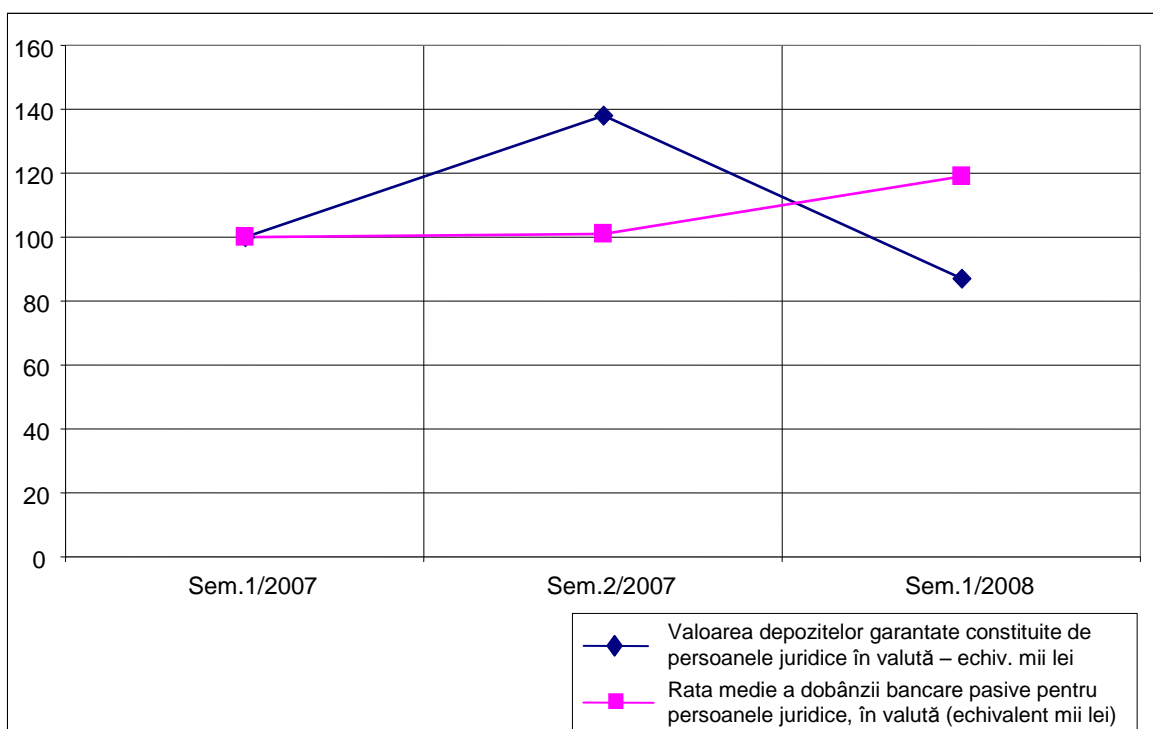

Figura 5.5. Evoluția valorii depozitelor garantate constituite în valută ale persoanelor juridice și a ratei medii a dobânzii bancare pasive pentru depozite în valută ale persoanelor juridice

Ancorarea așteptărilor inflaționiste a fost făcută de Banca Națională a României în sem.1/2008 prin ridicarea nivelului dobânzii de politică monetară, controlul ferm al masei

monetare și menținerea nivelului ridicat al rezervei minime obligatorii în lei și valută, în vederea reducerii – din păcate cu o viteză mai redusă după puseul inflaționist prelungit – a excesului de cerere persistent și a celui de lichiditate sezonier.

Primul efect al evoluției dobânzii de politică monetară s-a manifestat la nivelul randamentelor interbancare care, în general, s-au aliniat, în perioada analizată, dobânzii BNR, ca urmare a acceptării, de către banca centrală, în integralitate a ofertelor instituțiilor de credit la licitațiile de depozite pe scadență scurtă (două săptămâni). Au fost efectuate și operațiuni open – market pe maturități mai scurte, care au facilitat, pe ansamblu, o bună rezistență și contracarare a șocurilor temporare asupra lichidității.

Dobânda de politică monetară și cea interbancară au interferat din punct de vedere al costurilor, afectând cu puțin trendul ascendent al ratelor medii la depozitele noi ale populației și ale persoanelor juridice.

5.3. Produsul Intern Brut

Produsul Intern Brut reprezintă cel mai cuprinzător indicator economic ce reflectă „starea națiunii” iar corelația statistică dintre evoluția acestuia și evoluția oricărui indicator macroeconomic, în general, este de natură să ajute la identificarea cauzalităților sau/și condiționalităților formării și modificării comportamentelor de economisire. Pe perioada analizată, situația se prezintă ca în tabelul următor:

Tabelul 5.3

Nr. crt.	Indicatorul	Sem. 1 2007	Sem. 2 2007	Sem. 1 2008	Rată nominală de modificare (%) sem. 1/2008 în comparație cu:	
					sem. 2 2007	sem. 1 2007
1.	Valoarea totală a depozitelor constituite la instituțiile de credit participante la Fond – echiv. mil. lei	156.034,70	208.891,20	234.107,80	12,07	50,04
2.	Valoarea depozitelor garantate – echiv. mil. lei	75.229,50	99.542,20	108.956,73	9,46	44,83
3.	PIB nominal – mil lei	155.905,00	248.804,00	186.570,00*	-25,01	19,67

* Estimări CCFM – Victor Slăvescu.

Dinamica comportamentului de cerere de depozite bancare nu este influențată în mod direct de dinamica PIB, ci efectul acestuia din urmă este mediat de dinamica altor variabile macroeconomice legate cauzal sau structural de dinamica PIB. În timp ce PIB-ul nominal a scăzut cu 25,01% față de sem. 2/2007, valoarea depozitelor constituite la instituțiile de credit participante la Fond, precum și valoarea depozitelor garantate au fost superioare celor înregistrate în sem. 2/2007.

Cauzalitatea corelațiilor trebuie căutată în factorii de creștere ai PIB. Este de menționat că în sem. 1/2008, dinamica PIB a fost susținută de presiunea cererii de ansamblu, cu

departajarea impactului consumului gospodăriilor populației și cel al societăților comerciale nefinanciare. Investițiile, în ansamblul lor, și-au consolidat rolul de motor al creșterii PIB, contribuind la dinamica înaltă a absorbției interne.

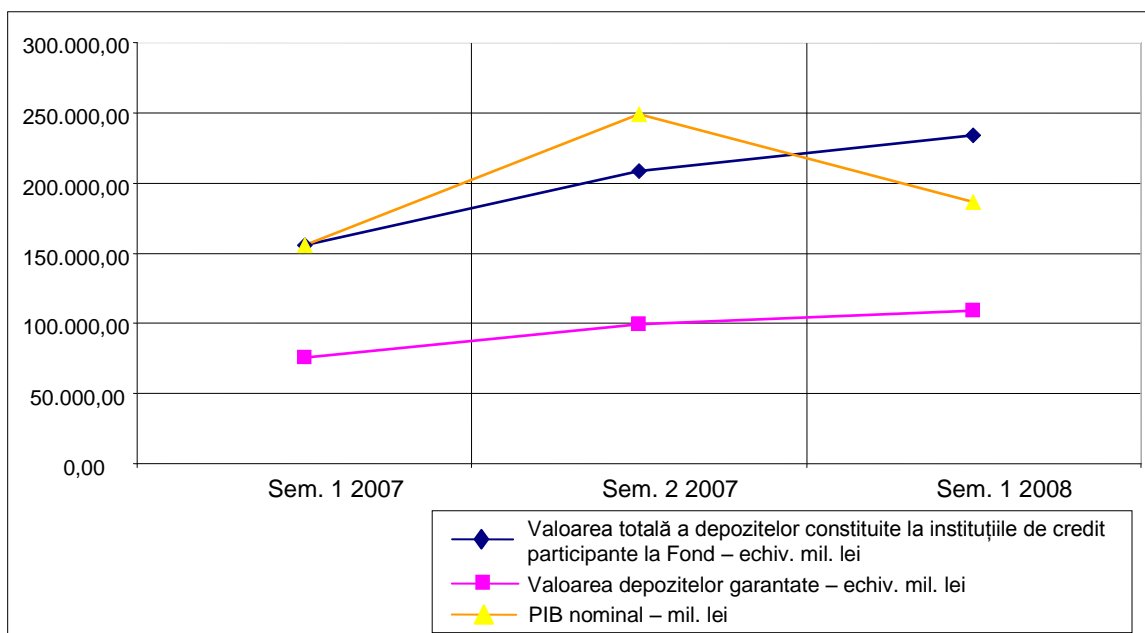

Figura 5.6. Evoluția Produsului Intern Brut, a valorii totale și a valorii garantate a depozitelor constituite la instituțiile de credit participante la Fond în perioada 30 iunie 2007 – 30 iunie 2008

5.4. Economisirea totală

Din perspectiva economisirii totale, comportamentul de economisire sub forma depozitelor garantate se prezintă astfel:

Tabelul 5.4

Nr. crt.	Indicatorul	Sem. 1 2007	Sem. 2 2007	Sem. 1 2008	Rată nominală de modificare (%) în comparație cu:	
					sem. 2 2007	sem. 1 2007
1.	Valoarea depozitelor garantate – flux echiv. mil. lei	8.808,20	24.312,70	9.414,53	-61,28	6,88
2.	Economisirea totală – mil. lei	14.672,00	48.752,00	14.240,00	-70,79	-2,94

Evoluția celor doi indicatori se prezintă ca în figura de mai jos.

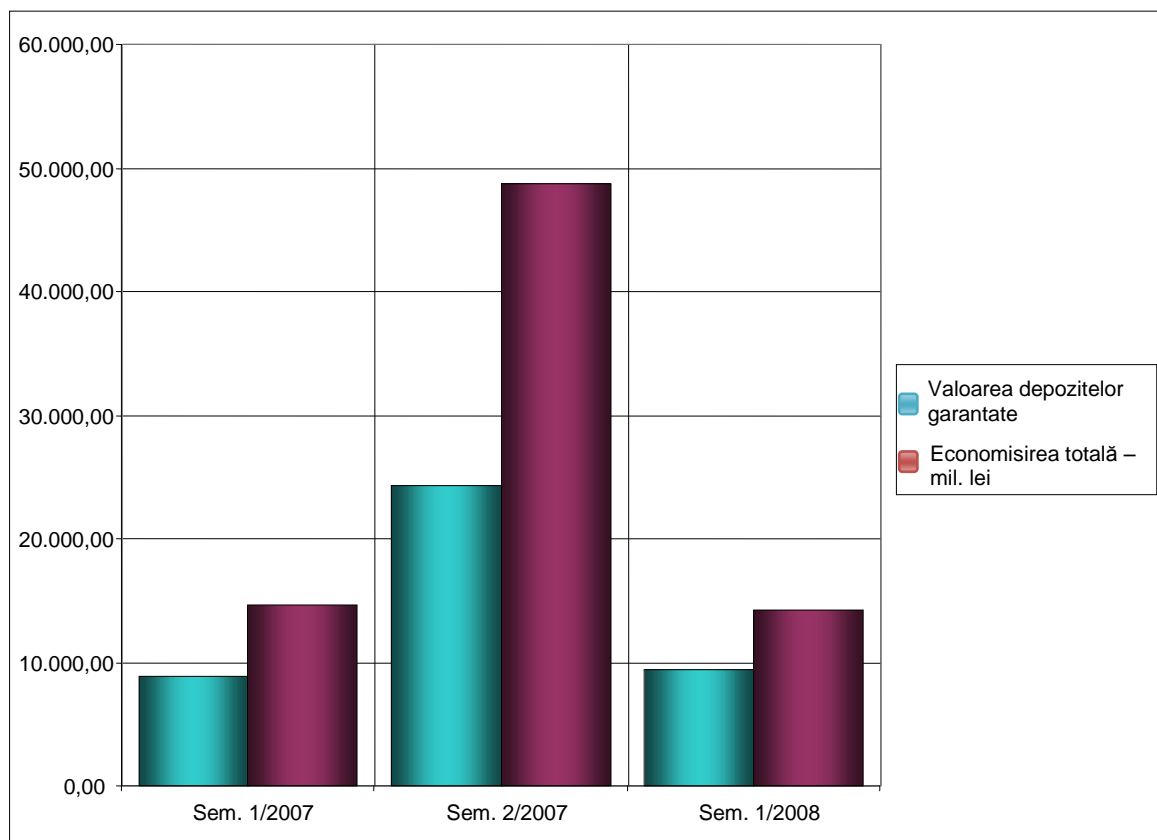

Figura 5.7. Evoluția valorii depozitelor garantate (fluxuri semestriale) și a economisirii totale

După cum se observă și din figura de mai sus economisirea totală se constituie în cauză directă pentru cererea de depozite bancare. Acesta este un semnal încurajator cu privire la problema asigurării lichidității în sistemul financiar-bancar, deoarece formele alternative pot să prezinte grade de lichiditate mult mai mică decât depozitele sau, dacă este vorba despre „stopări la sursă” ale economisirii (așa numita economisire „la ciorap”), atunci acestea din urmă pot fi sustrate, în mod rigid, din circuitul economic. Deși această situație poate constitui și o relaxare a presiunii inflaționiste a economisirii, pe de o parte, totuși, pe de altă parte, poate constitui și o lipsă de lichiditate, care poate greva asupra creșterii economice, prin descurajarea investițiilor.

5.5. Creditul bancar neguvernamental

Creditul acordat sectorului privat și-a redus doar ușor ritmul de creștere în raport cu nivelul record pe care l-a înregistrat în perioada anterioară, ambele componente, dar mai ales cea în valută înregistrând o scădere de dinamică. Evoluția acestor împrumuturi a resimțit efectul inhibitor pe care l-au exercitat asupra ofertei de credite: 1) aplicarea noilor coeficienți de provizionare a creditelor în valută; 2) creșterea costurilor resurselor atrase de la „băncile-mamă” și posibila reducere a dinamicii acestor fluxuri; 3) potențiala prelungire a practicii de transferare în străinătate a unor părți din portofoliul de credite al băncilor.

În acest sens, au acționat: a) comportamentul companiilor de a face apel la împrumuturi direct din străinătate; b) creșterea ratelor dobânzilor pentru cea mai mare parte a diferitelor categorii de credite noi; c) potențiala atingere a pragului de suportabilitate a îndatorării de către segmentul populației cu venituri reduse. Impactul conjugat al acestor factori a fost ușor superior efectului stimulat pe care l-au exercitat menținerea concurenței puternice din sistemul bancar, continuarea creșterii rapide a veniturilor persoanelor fizice, precum și potențiala îmbunătățire a situației financiare a firmelor românești.

Comparativ cu trim. 4/2007, începutul anului 2008 a fost marcat de accelerarea semnificativă a ratei de creștere a absorbției interne (de la 12,4 % la 15,9 %), atribuită dinamizării înregistrate atât de consumul final, cât și de acumulările de capital fix. Dată fiind oferta autohtonă limitată, această amplificare de ritm a fost însă acomodată de intensificarea deosebit de puternică a importurilor de bunuri și servicii (+35,2 %). În consecință, contribuția cererii externe nete la creșterea PIB a înregistrat o deteriorare fără precedent (pentru perioada 1999–2008), ajungând la –10,4 puncte procentuale.

Există o relație biunivocă între economisirea prin depozite bancare și creditul neguvernamental. Depozitele bancare se pot constitui ca resursă pentru acordarea de credite prin sistemul bancar. De asemenea, creditul neguvernamental poate constitui o sursă de depozite fie direct, fie, mai ales, indirect, prin efectul economic al creditului de a produce venituri care, la rândul lor, să constituie surse de economisire sub forma depozitelor. Situația statistică pe perioada analizată se prezintă în tabelul următor.

Tabelul 5.5

Nr. crt.	Indicatorul	Sem. 1 2007	Sem. 2 2007	Sem. 1 2008	Rată nominală de modificare (%) sem. 1/2008 în comparație cu:	
					sem. 2 2007	sem. 1 2007
1.	Valoarea totală a depozitelor la instituțiile de credit participante la Fond – echiv. mil. lei	156.034,70	208.891,20	234.107,80	12,07	50,04
2.	Valoarea depozitelor garantate – echiv. mil. lei	75.229,50	99.542,20	108.956,73	9,46	44,83
3.	Credit bancar intern neguvernamental – mil. lei	109.031,30	148.180,70	178.180,20	20,25	63,42

Există o corelație statistică pozitivă și extrem de puternică pentru categoriile de depozite aflate în analiză. Cu toate acestea, trebuie să ținem seamă că, în principiu, creditele bancare constituie sursă de economisire mai degrabă într-o formă indirectă, adică prin efectul asupra veniturilor. Or, aceasta presupune un decalaj în interiorul căruia creditul să se poată „transforma” în venit. Aceasta explică și „decalajul” între dinamica creditului bancar intern neguvernamental și a valorii depozitelor (totale sau garantate), existând un decalaj evident de cca. 8–10 pp în favoarea creditării.

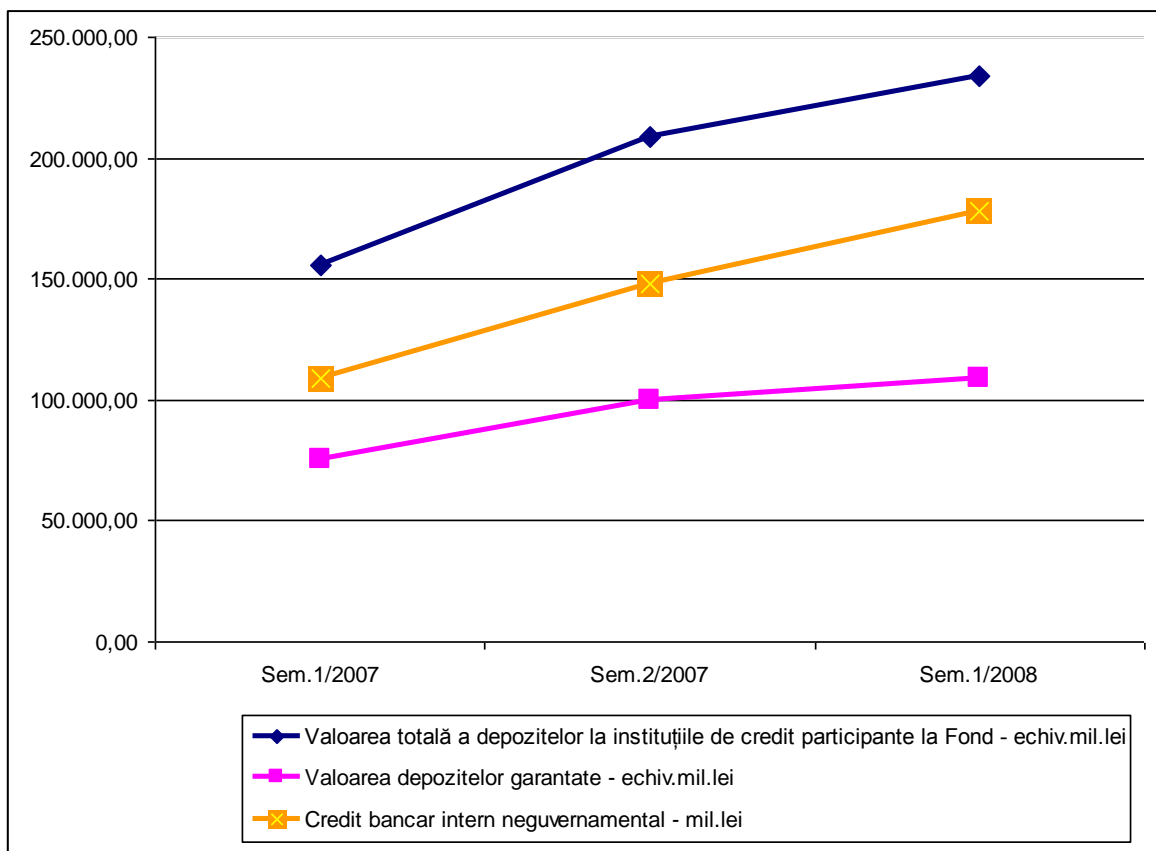

Figura 5.8. Evoluția creditului bancar intern neguvernamental, a valorii totale a depozitelor și a valorii depozitelor garantate constituite la instituțiile de credit participante la Fond în perioada 30 iunie 2007 – 30 iunie 2008

5.6. Veniturile populației

Datele statistice preliminare indică o nouă accelerare a dinamicii anuale a venitului disponibil în trim. 1/2008 (16,7 %), în condițiile în care ritmul real al veniturilor obținute din surse interne (salarii și transferuri sociale) se situează în continuare în jurul nivelului de 20 %, iar veniturile din străinătate au crescut cu 3,1 %, după două trimestre de scăderi succesive, fapte ce pot să reprezinte o sursă de risc din perspectiva inflației.

În perioada ianuarie – mai 2008, ritmurile anuale de creștere a câștigurilor salariale nete în sectorul preponderent privat (industrie, construcții și servicii nebugetare) s-au menținut alerte (circa 20 % în termeni nominali) la aceasta contribuind: (i) majorarea salariului minim pe economie începând cu luna ianuarie 2008 (de la 390 lei la 500 lei); (ii) primele și stimulentele acordate; (iii) negocierile salariale impuse prin mișcări sindicale de amploare desfășurate la nivelul unor ramuri importante și aplicate retroactiv. În ceea ce privește sectorul bugetar, rata anuală de creștere a salariilor nete a atins aproape 30 % în intervalul februarie – mai, pe seama acordării de sporuri și stimulente și a aplicării primei tranșe (de 6 %) din majorările salariale aprobate în anul 2008 pentru funcționarii publici și angajații din învățământ și sănătate.

Evoluția valorii depozitelor garantate constituite de persoanele fizice și venitul mediu, exprimat atât sub forma câștigului mediu salarial nominal net, cât și sub forma pensiei medii nominale brute, pentru perioada 1 ianuarie 2007 – 30 iunie 2008, se prezintă ca în datele din tabelul următor.

Tabelul 5.6

Nr. crt.	Indicatorul	Sem. 1 2007	Sem. 2 2007	Sem. 1 2008	Rată nominală de modificare (%) sem. 1/2008 în comparație cu:	
					sem. 2 2007	sem. 1 2007
1.	Valoarea totală a depozitelor constituite de persoanele fizice la instituțiile de credit participante la Fond – echiv. mil. lei	51.307,50	65.612,00	76.440,15	16,50	48,98
2.	Valoarea depozitelor garantate constituite de persoanele fizice – echiv. mil. lei	51.286,90	65.385,40	75.218,07	15,04	46,66
3.	Câștig salarial mediu net – lei/lună	989,00	1.097,00	1.273,00*	16,04	28,72
4.	Pensie medie bruta nominală – lei/lună	364,00	434,00	512,00*	17,97	40,66

* Estimări CCFM – Victor Slăvescu.

Așa cum era de așteptat, valoarea depozitelor este puternic și pozitiv corelată cu veniturile (coeficienții de corelație sunt pozitivi și aproape unitari). Se observă că câștigurile salariale medii nete au crescut cu numai 16,04 % în sem.1/2008 față de sem. 2/2007, niveluri apropiate de creșterea valorii nominale a depozitelor, care a sporit în aceeași perioadă într-un ritm de 16,50 % pentru depozitele totale nominale și 15,04 % pentru cele garantate.

6. Concluzii

În semestrul 1/2008, volumul total al depozitelor din sistemul bancar a fost cu 12,04 % mai mare față de semestrul 2/2007 și cu peste 50,09 % față de semestrul 1/2007, ceea ce denotă înclinația populației și a agenților economici pentru această formă de economisire. Depozitele constituite la instituțiile de credit participante la Fond reprezintă în semestrul 1/2008 cca. 95,61 % din totalul depozitelor din sistemul bancar.

În semestrul 1/2008, volumul depozitelor garantate s-a ridicat la 108.956,7 mil. echiv. lei la un total de 18.326.036 titulari, persoane fizice și juridice.

În dinamică, numărul de titulari de depozite garantate a sporit în semestrul 1/2008 cu 5,38 % față de semestrul 2/2007 și cu 7,20 % față de semestrul 1/2007.

Valoarea medie a depozitului garantat a fost în semestrul 1/2008 de 5,95 mii echiv. lei cu peste 3,87 % mai mare față de semestrul 2/2007 și cu 35,10 % superior celui din semestrul 1/2007.

Trebuie menționat că în perioada analizată, 70,60 % din valoarea depozitelor bancare se concentrează în 7 instituții de credit participante la Fond.

Economisirea monetară sub forma depozitelor bancare se subsumează dinamicii unor variabile macroeconomice care sunt fie generatoare, fie condiționale ale comportamentului de economisire, atât la nivelul volumului, cât și la nivelul structurii „portofoliului” de economisire.

Una dintre aceste variabile o reprezintă inflația, care poate încuraja sau descuraja economisirea. Încurajarea decurge din faptul că deponenții potențiali doresc să-și conserve puterea de cumpărare a economisirilor, iar descurajarea din faptul că „fructificarea” dată de dobânda pasivă bancară real pozitivă poate fi mai mică decât alte alternative de economisire. Pe ansamblu, inflația poate fi un factor cauzal al economisirii sub forma depozitelor bancare. Corelația dintre dinamica depozitelor nominale totale și dinamica inflației este negativă în perioada analizată și de intensitate medie în toate cazurile, ceea ce conduce la concluzia că impactul inflației asupra comportamentului de cerere de depozite bancare este unul de descurajare a constituirii de depozite.

Acțiunea cu precădere a factorului de natură exogenă asupra ofertei, pune, de regulă, într-o altă corelație atitudinea consumatorului față de percepția evoluției inflației și a capacității de acțiune a băncii centrale, cu efect asupra fenomenului de erodare a înclinației spre economisire. Astfel prețurile de consum mai ridicate, cu o perspectivă de aceeași natură, consumă mai mult din venitul disponibil, cu efect direct asupra nivelului de economisire.

Creșterea veniturilor nominale ale populației din sem. 1/2008 a reușit să inducă o reducere clară de viteză a erodării nivelului lor real și, în această perspectivă, înclinația de a economisi pentru viitor a fost mai accentuată spre sfârșitul perioadei. Înclinația spre economisire a fost ceva mai accentuată la gospodăriile populației, în comparație cu cea a societăților comerciale nefinanciare, indicând contribuția mai ridicată a primelor în totalul valorii depozitelor.

Rata dobânzii bancare pasivă constituie, în mod evident, coeficientul de fructificare directă al depozitelor. Relațiile de cauzalitate dintre cererea de depozite garantate și rata medie nominală a dobânzii bancare pasive sunt pozitive. Cea mai puternică legătură statistică se constată la nivelul depozitelor garantate denumite în valută, constituite de persoanele fizice, iar cea mai slabă la depozitele garantate, denumite în valută, constituite de persoanele juridice.

Produsul Intern Brut constituie unul dintre indicatorii economici macroeconomici în raport cu care se pot construi corelații statistice care să reflecte comportamentele de economisire, inclusiv sub forma depozitelor. Dinamica comportamentului de cerere de depozite bancare nu este influențată în mod direct de dinamica Produsului Intern Brut, ci efectul acestuia din urmă este mediat de dinamica altor variabile macroeconomice legate cauzal sau structural de dinamica Produsului Intern Brut. Cauzalitatea corelațiilor trebuie căutată în factorii de creștere ai Produsului Intern Brut. Este de menționat că în sem. 1/2008, dinamica Produsului Intern Brut a fost susținută de presiunea cererii de ansamblu, cu departajarea impactului consumului gospodăriilor populației și cel al societăților comerciale nefinanciare.

Economisirea totală se constituie în cauză directă pentru cererea de depozite, fie totale, fie garantate. Acesta este un semnal încurajator cu privire la problema asigurării lichidității în sistemul financiar-bancar, deoarece formele alternative pot să prezinte grade de lichiditate mult mai mică decât depozitele sau, dacă este vorba despre „stopări la sursă“ ale economisirii (așa numita economisire „la ciorap“), atunci acestea din urmă pot fi sustrate, în mod rigid, din circuitul economic. Deși această situație poate constitui și o relaxare a presiunii inflaționiste a economisirii, pe de o parte, totuși, pe de altă parte, poate constitui și o lipsă de lichiditate, care poate greva asupra creșterii economice, prin descurajarea investițiilor. Economisirea prin constituirea de depozite bancare este corelată pozitiv cu veniturile (coeficienții de corelație sunt pozitivi și aproape unitari). Acest aspect indică comportamentul evident de economisire a populației și „constrângerile“ determinate de nivelul și structura veniturilor, de necesitatea acoperirii cu precădere a altor necesități.

Anexa 1**Lista instituțiilor de credit participante la schema de garantare a depozitelor la 30 iunie 2008***

Nr. crt.	Denumirea băncii
I. Bănci	
1.	Banca Comercială Română S.A.
2.	RAIFFEISEN BANK S.A.
3.	BRD – Groupe Société Générale S.A.
4.	ATE BANK ROMANIA S.A.
5.	UniCredit Țiriac Bank S.A.
6.	Bancpost S.A.
7.	Banca de Export Import a României EXIMBANK S.A.
8.	Credit Europe Bank (Romania) S.A.
9.	Banca Rom�neasc� S.A. Membră a Grupului National Bank of Greece
10.	Banca Transilvania S.A.
11.	MKB ROMEXTERRA BANK S.A.
12.	ALPHA BANK ROMANIA S.A.
13.	PIRAEUS BANK ROMANIA S.A.
14.	ABN AMRO Bank (Romania) S.A.
15.	OTP BANK ROMANIA S.A.
16.	Citibank Romania S.A.
17.	BANCA COMERCIALĂ INTESA SANPAOLO ROMANIA S.A.
18.	Emporiki Bank – Romania S.A.
19.	LIBRA BANK S.A.
20.	Banca C.R. Firenze Romania S.A.
21.	ROMANIAN INTERNATIONAL BANK S.A.
22.	MARFIN BANK (ROMANIA), fost� Egnatia Bank (Romania) S.A.
23.	Banca Comercială CARPATICA S.A.
24.	BANK LEUMI ROMANIA S.A.
25.	VOLKSBANK ROMANIA S.A.
26.	ProCredit Bank S.A.
27.	Raiffeisen Banca pentru Locuințe S.A.
28.	PORSCHE BANK ROMANIA S.A.
29.	C.E.C. BANK S.A. (fost� CASA DE ECONOMII SI CONSEMNAȚIUNI C.E.C. S.A.)
30.	HVB Banca pentru Locuinte S.A.
31.	Banca Millennium S.A.
II. Cooperative de credit – Case centrale	
32.	Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP

* Din luna iulie 2008, la Fond participă și BCR BANCA PENTRU LOCUINȚE S.A.

Lista depozitelor negarantate

1. Depozite plasate de către persoanele aflate în relații speciale cu instituția de credit, respectiv: administratorii, inclusiv conducătorii, directorii, cenzorii, auditorii independenți, acționarii semnificativi, deponenții cu statut similar în cadrul altor societăți din același grup, familiile persoanelor fizice de mai sus – soții, precum și rudele și afinii de gradul întâi, persoanele terțe care acționează în numele deponenților menționați, precum și societățile din același grup.
2. Depozite ale persoanelor fizice și juridice, inclusiv entități fără personalitate juridică care au obținut, pe bază individuală, rate de dobândă și concesiile financiare care au contribuit la agravarea situației financiare a instituției de credit.
3. Depozite ale instituțiilor de credit, inclusiv cele provenind din fondurile proprii ale acestora, cu excepția depozitelor instituțiilor de credit în faliment.
4. Depozite ale instituțiilor financiare.
5. Depozite ale societăților de asigurare-reasigurare, inclusiv intermediarii în asigurări.
6. Depozite ale organismelor de plasament colectiv, precum fonduri mutuale, societăți de investiții.
7. Depozite ale fondurilor de pensii.
8. Depozite ale autorităților publice centrale și locale.
9. Depozite ale regiilor autonome, companiilor naționale, societăților naționale, societăților comerciale, altele decât microîntreprinderile, întreprinderile mici și mijlocii.
10. Depozite nenominative.
11. Datorii de natură obligatară, precum și obligații care izvorăsc din acceptele proprii și bilete la ordin emise de instituția de credit.
12. Depozite rezultate din tranzacții pentru care au fost pronunțate hotărâri judecătorești definitive de condamnare pentru infracțiunea de spălare de bani.